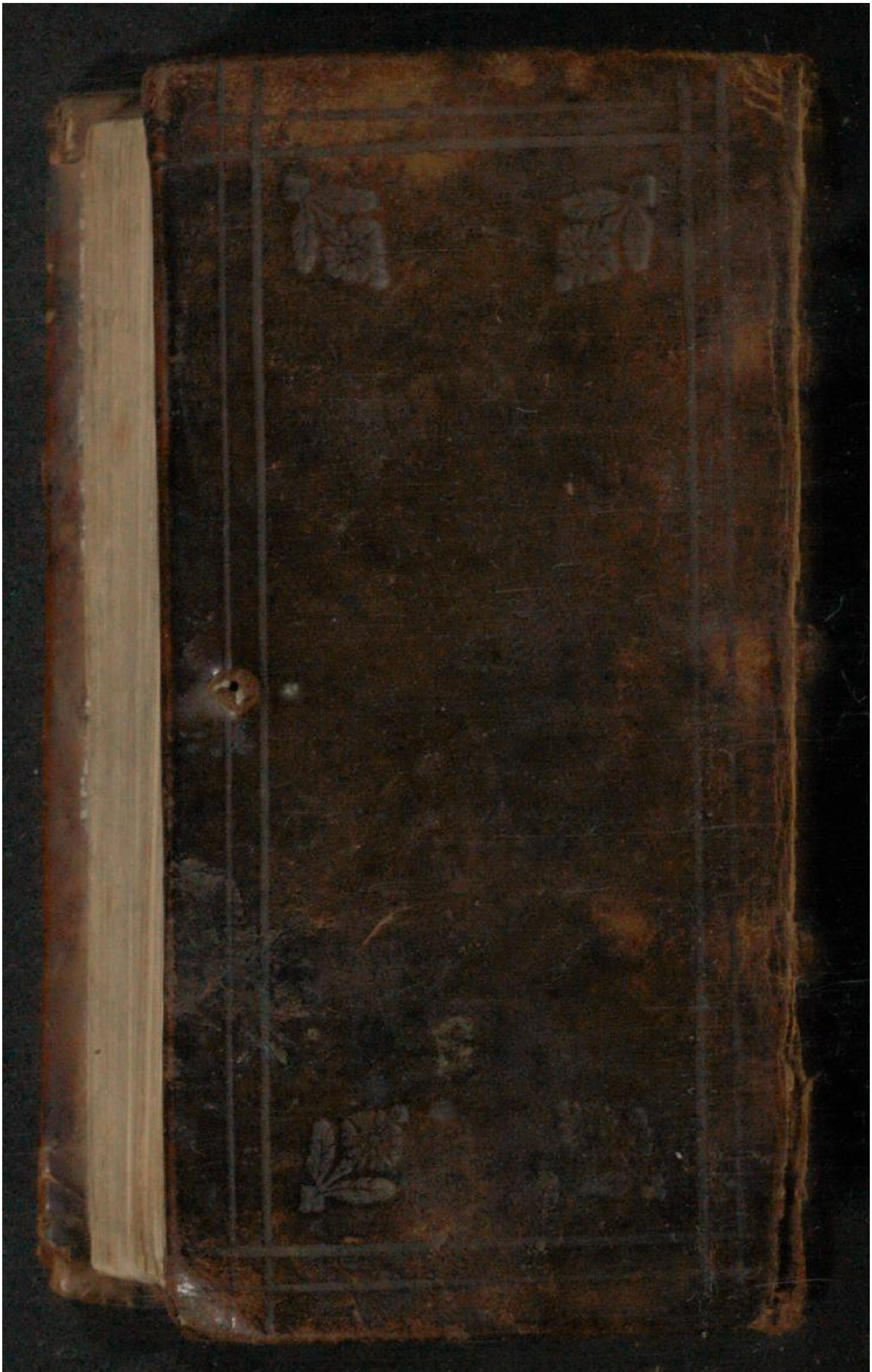

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]

EXERCITIVM

PIETATIS

QVOTIDIANVM

quadripartitum.

Opera & ſtudio

IOHANNIS GERHARDI,
S. Theol. Doctoris, & in
Acad. Ienenſ. Profeſſ.

LVGD. BAT.
Ex Officinâ ELZEVIRIANA.

Anno cIↃ IↃC XXX.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Antiquo generis ſplendore, pietate, eruditione & virtute Nobiliſſimo viro,

Dn. PAVLO HEIGELIO à Polokovvitz,

Senatus numeroſioris in incluta & Imperiali Norimberga Aſſeſſori Spectatiſſimo,

Domino, fautori & amico ſuo ſingulariter dilecto & honorando.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

SI quis, Nobiliſſime & Spectatiſſime Domine HEIGELI, fautor & amice ſingulariter dilecte; ſi quis, inquam, utilitatem piæ & ſeriæ precationis cum pari neceſſitate coniunctam verbis percenſere velit, næ is prius dicendi exordium, quam exodium, meo quidem iudicio, inveniet. Eſt enim pia & ex fide profecta precatio, familiare cum Deo colloquium, & ſalutare in omnibus adverſis remediũ; clavis cœli, & apertio Paradiſi;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

rædiſi; cenſus noſtræ ſubie-ctionis, & ſcala ad Deum aſcenſionis; ſcutum noſtræ defenſionis, & nuncius fi-delis legationis; in æſtu ca-lamitatum refrigerium, in morbis pharmacum; catena ad cœlum trahens, & vaſ-culum ex fonte divinæ be-nignitatis hauriens; gla-dius contra Diabolum, & murus contra infortunium; ventus mala diſpellens, & canalis bona advehens; virtutum nutrix, & vitio-rum victrix; grandis ani-mæ munitio, & libera ad Deum acceſſio; ſpirituale convivium, & cœleſte de-litium; mœſtorum conſola-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tio, & ſanctorum exultatio; ſecretorum Dei cognitrix, & donorum Dei acquiſitrix; columna mundi, & medela populi; gaudium cordis, & iubilus mentis; pediſſequa gratiæ, & prævia gloriæ; hortus felicitatis, & arbor iucunditatis; conſcientiæ ornamentum, & gratiarum incrementum; fuga Dæmonum; & cōciliatrix Angelorum; vitæ huius lenimentum, & ſacrificii Euchariſtici odoramentum; vitæ beatæ prægustatio, & mortis edulcoratio. Quarum appellationum catalogum bene longum IOHAN. ARNDS, *Theolo-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Theologus inſignis, lib. 2 de vero Chriſt., cap. 36, congeſſit. Quiſquis igitur vere Dei filius eſt per fidem, is filiali fiducia in precibus ſuis quotidie compellabit cœleſtem Patrem. In cuius corde Spiritus S. extruxit domicilium, is quotidie tanquam ſpiritualis Sacerdos Deo offeret iſtud precationis incenſum. Sunt autem quatuor immota fulcra, quibus fiducia noſtra innititur, ut de clementiſſima precum exauditione poſſit eſſe certa: videlicet, omnipotens Dei bonitas, ac infallibilis ejuſdem veritas; Chriſti mediatoris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

interceſſio, & Spiritus ſancti conteſtatio.

Primum exauditionis fulcrum eſt omnipotens Dei bonitas. *Quanta nobis dedit non rogatus? animam & corpus dedit, quin & Filium ſuum nobis dedit: quid non dabit rogatus? Maiora, quæ pro nobis fecit, animent nos, ut etiam de minoribus confidamus. Omnia enim quæ petere poſſumus, minora ſunt, quam quod pro nobis Dei Filius dignatus eſt pati ac mori. Immenſa ac infinita eſt hæc Dei bonitas: quid ergo denegare nobis poterit? Si enim qualiscunque ac*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quantulacunque illa dilectio, qua Deum complectimur, hoc in nobis efficit, ut in omnibus divinæ voluntati parere ex animo deſideremus: quanto magis de inæſtimabili Dei dilectione & bonitate idem nobis polliceri poſſumus? niſi forte dilectionem noſtram divina maiorem eſſe ſuſpicari velimus [a]. Voluntatem timentium ſeſe faciet Dominus, *dicit Pſaltes* [b]: *nimirum quia ſinceriſſima ac perfectiſſima dilectione eos proſequitur. iam vero perfecta caritas ſeſe to-*

a *Anshelm. in lib. de menſurat. crucis.* b *Pſal. 145. verſ. 19.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tam impendit amato, eiuſque voluntati obſequitur. Omnipotens eſt hæc Dei bonitas: quid erit, quod præſtare nobis nequeat? Summæ illi poteſtati nihil quicquam eorum quæ promiſit arduum aut difficile, nedum factu impoſſibile.

Alterum exauditionis fulcrum eſt infallibilis Dei veritas. *Promiſit benigniſſime, aures ſuas voci precationis noſtræ intentas fore. Promiſſum hoc, eſt verbum æternæ & immotæ veritatis: cum ipſe ſit* αὐταλήθεια, *ſeipſum & verbum ſuum negare nequit*[c]. *Pro-*

miſit

c 2. *Tim.* 2. *verſ.* 12.

miſit Deus ſe exauditurum preces: ſi parum hoc videtur, Chriſtus etiam iureiurando id confirmavit: Amen, amen, *dicit*[d] *ad Apoſtolos, & ſub ipſorum nomine ad quoſvis vere pios,* ſi quid rogaveritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. *Si nondum credis promittenti, iuranti crede:* Cor meum proponit tibi Domine verbum tuum, Quærite faciem meam: faciem igitur tuam requiram[e].

Tertium exauditionis fulcrum eſt Chriſti Mediatoris interceſſio. *Is*

d *Ioh.16. v.23.* e *Pſal. 27. v. 8.*

enim eſt ad dextram Dei, & interpellat pro [f] nobis, eſt Advocatus noſter apud Deum [g]. *Quid huic dilectiſſimo Filio cœleſtis Pater denegabit? quid benigniſſimus ille Salvator virtute ac merito ſatisfactionis ſuæ pro nobis præſtitæ non impetrabit? illi patet aditus in cœleſte ſacrarium, is vota noſtra perferet in arcanum divinitatis conſilium. Hunccine Pater non audiret? illine quicquam recuſaret? ſeipſum non audiret? ſibimetipſi quicquam recuſaret? cum Pater & Filius* unum ſint,

f *Rom.8.verſ.34.* g *1.Ioh.2.v.1.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſint[h], *cum Filius ſit* in ſinu Patris[i], *cum Filius ſit* in Patre *&* *Pater* in Filio[k]. Scio, *dicit*[l] *hic interceſſor noſter ad Patrem*, quod me ſemper audias. *Ergone in diebus carnis, in ſtatu exinanitionis, in tempore infirmitatis exauditus fuerit; & in ſtatu exaltationis, in gloria maieſtatis, in plenitudine omnis poteſtatis à Patre non exaudiretur?*

Quartum denique exauditionis fulcrum eſt Spiritus ſancti conteſtatio. Is teſtimonium dat Spiritui noſtro,

h *Ioh.* 10. *v.* 30. i *Ioh.* 1. *v.* 13. k *Ioh.* 14. *v.* 10. l *Ioh.* 11. *v.* 42.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

noſtro, quod ſimus Dei filii. Per illum clamare poſſumus: Abba Pater [m]. *Ergone non exaudiret Deus illos gemitus, illos fletus, illa vota, illa ſuſpiria, quæ Spiritus ſanctus in nobis operatur? hoc eſſet opus proprium deſpicere ac repudiare.* Spiritus eſt, qui ſublevat infirmitates noſtras; nos quid aut quomodo orare oporteat neſcimus, ſed ipſe Spiritus poſtulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus [n]. *Non humanis eloquiis pro nobis poſtulat, ſed*

more

m *Rom.* 8. *verſ.* 16. *Gal.* 4. *v.* 6.
n *Rom.* 8. *verſ.* 26.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

more Naturæ ſuæ ſuper-fundit ſe precibus noſtris, ut imperitiam & impro-videntiam noſtram motu ſuo operiat, & illa nobis à Deo petat quæ proſunt no-bis [o].

Hæc ſunt quatuor illa fulcra, quibus cordis no-ſtri fiducia tuto innititur, ne in precibus fluctuet, ac de exauditione dubitet. Accedamus igitur, accedamus cum fiducia ad thronum gratiæ, ut conſequamur miſericordiam, & gratiam inveniamus ad oportunũ auxilium [p].

Nemo

o *Ambroſ. in illum locum.*
p *Hebr. 4. verſ. 16.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Nemo noſtrum vilipendat orationem ſuam: quoniam, ille, ad quem oramus, non vilipendit eam, ſed antequam egrediatur de ore noſtro, ipſe ſcribi eam iubet in libro ſuo. Et unum è duobus indubitanter ſperare debemus, quoniam aut dabit nobis quod petimus, aut quod nobis noverit eſſe utilius[q]. *Ceterum quam utile ac neceſſarium eſt* indeſinenter orare[r], *tam difficile illud eſſe quivis cum Agathone* Eremi*ta facile intelligit, qui divinam maieſtatem, ac noſtram*

q *Bernh in medit. devotiſ. c. 6.*
r *Luc. 18. v. 1. 1. Theſſ. 5. v. 17.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

noſtram infirmitatem recto iudicio perpendit. Cum aſtiteris orare Dominum, cum magno timore & deſiderio coram eo conſiſte: diſrumpe à corde tuo vincula terrenæ ſolicitudinis: viriliter agoniſare; (pugna) ut ſit oratio tua ſancta, & munda, & immaculata, & videntes eam portæ cœli aperiantur coram ea, & Angeli cum lætitia occurrant ei, & uſque ad thronum benedicti Patris perducant eam[s]. Ante orationem, *dicit Sapiens*[t], præpara cor tuum, & no-

s *Ephrem de lucta ſpirituali c.2.*
t *Eccleſ. 38. verſ. 23.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

& noli eſſe quaſi qui tentat Deum.

Quare cum editis in publicum Meditationibus ſacris, ac Schola Euſebiana libris quinque, corda noſtra ad veram pietatem flectere, & interioris hominis profectum promovere conatus fuerim: cumque capita conſolationum omnis generis tentationibus opponenda Enchiridio peculiari complexus ſim: unicum illud in hoc ſcribendi genere reſtare videbatur, ut libellum quondam precationum conſcriberem, ac rudioribus etiam hac in parte pro virili inſervirẽ. Quod uti haud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

haud invitus aggrederer, σύῤῥαξις illa calamitatum, cum qua unusquiſq; piorũ in hoc ſeculo cõflictatur, facile à me impetrare poſſint.

Huncce libellum ſuperioribus annis ſcriptum, Veſtræ, Vir Nobiliſſime & Spectatiſſime, Nob. & Ampl. offerre & inſcribere volui, ut pro ſingulari illa benevolentia & variis beneficiis mihi exhibitis, gratum meum animum declararem, & veſtram pietatem cum inſigni in litteratos, præſertim Eccleſiarum ac Scholarum Doctores & alumnos, liberalitate & aliis virtutibus compluribus omnium

omnium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mnium prædicatione dignis coniunctam, publico teſtimonio comprobarem. Excurrerem in laudes V. Nob. & Ampl. liberius, niſi probe mihi conſtaret, ipſam non tam laudis, quam virtutis ſtudio præclara hactenus egiſſe & in poſterum etiam ſedulo acturã. Suſcipe ergo, Vir honoratiſſime, chartaceum hoc munuſculum, & à mea tenuitate omnem obſervantiam, omnia obſequia, omnia officiorum genera in poſterum etiam expecta. Dominus Ieſus vitæ longævitatem, atque omnem animi & corporis proſperitatem, V. Nob.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Nob. & Ampl. clementiſſime concedat. Dabam Ienæ, Cal. Iunii, 1629.

V. Nob. & Ampl.

ſtudioſiſs.

IOH. GERHARDI, D.

DISPO-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

DISPOSITIO HVIVS ENCHI-RIDII.

MEditationis quotidianæ capita ſunt quatuor, pro ratione ac numero objectorum, circa quæ occupata eſſe debet. Expendenda enim ſunt quotidie: 1. Peccata noſtra; quorum petenda à Deo propter Chriſtum remiſſio. 2. Beneficia Dei; pro quibus offerenda eſt humilis gratiarum actio. 3. Indigentia noſtra; ubi orandum pro conſervatione, & incremento donorum Spiritus ſancti, ac pro ſpirituali in omnibus tentationibus victoria. 4. Indigentia proximi; ubi orandum pro iis, quæ ſunt ad hanc & æternam vitam proximo neceſſaria.

EXER-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

EXERCITII PIETATIS

PARS PRIMA.

De meditatione peccatorum.

MEditatio peccatorum complectitur hæc duo capita, ut gravitas peccati originalis ac peccatorum actualium cognoſcatur. Peccata actualia perpetrantur cogitatione, dictis, factis; mali commiſſione, boni omiſſione; contra Deum, proximum & nos ipſos; ſunt delicta juventutis, ſunt & quotidianæ infirmitates; à carne ſemper tentamur, ſæpius ſuccumbimus; participamus quandoque peccatis alienis, & in multis ipſi deficimus; quinimo peccatorum noſtrorum ab omnibus creaturis rei peragimur,

ac ſeveritatem iræ divinæ adverſus pecca a in Chriſti paſſione & morte intuemur.

CAP. I.

Peccati originalis gravitatem expendit.

SANCTE Deus, juſte judex, ſcio me in peccatis conceptum & natum *a*, ſcio ex immundo ſemine in utero matris me eſſe formatum: venenum illud peccati totam meam naturam ita corrupit & infecit, ut nullæ vires animæ ab illius contagione ſint liberæ. Periit in me ſanctum illud imaginis divinæ depoſitum in primo generis noſtri parente mihi concreditum: nullæ ſuperſunt vires ad ſalutaré tui agnitionem, timorem, fiduciam & dilectionem

a *Pſal.* 51. *verſ.* 7. *Iob.* 14. *verſ.* 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

nem inchoandam, nulla ſupereſt ἱκανότης ad obedientiam mandatis tuis præſtandam: voluntas mea à lege eſt averſa, & lex peccati in membris meis, repugnans legi mentis meæ *b*, facit ut tota mea natura ſit corrupta & perverſa. Miſer ego & miſerabilis ſentio impetum peccati, in membris tenaciter inhærentis: ſentio pravæ concupiſcentiæ jugum, graviter me prementis. Quamvis enim in Baptiſmi lavacro *c*, per Spiritum gratiæ regeneratus ſim, & renovatus: tamen à peccati jugo & captivitate nōdum liber ſum totus. Siquidem radix illa amaritudinis, in me deliteſcens *d*, ſemper expetit progerminare. Lex peccati in carne furens, nititur me cap-

 tivare;

b *Rom.* 7. *verſ.* 23. c *Tit* 3. *verſ.* 5. d *Heb.* 10. *verſ.* 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tivare; plenus ſum dubitationibus, diffidentia, appetitu honoris proprii: Ex corde exeunt pravæ cogitationes *e*, quæ me totum coram te coinquinant: ex venenato fonte rivuli venenati promanant. Ne igitur intres in judicium cũ ſervo tuo, Domine *f*, ſed propitius eſto mihi ſecundum miſericordiam tuam magnam *g*. Abyſſus meæ miſeriæ invocat abyſſum tuæ miſericordiæ *h*. Pro hac fœditate immundæ meæ naturæ, offero tibi ſanctiſſimam conceptionem Filii tui. Mihi ille natus eſt *i*: mihi ergo & conceptus. Mihi factus eſt ſanctificatio & juſtitia *k*: ergo etiam mihi factus eſt purificatio & munditia. Per hunc & propter hunc

e *Matth.* 15. *v.* 19. f *Pſal.* 143. *v.* 3. g *Pſal.* 51. *v.* 1. h *Pſal.* 42. *verſ.* 8. i *Eſa.* 9. *v.* 6. k 2. *Cor.* 1. *v.* 30.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

hunc Filium tuum miſerere mei, Altiſſime, & abſconditum corruptionis malum, in natura mea hærens *l*, ne ponas in vultus tui lumine: ſed dilectum Filium tuum, Mediatorem meum, intuere: ejus ſanctiſſima & incontaminata conceptio meæ miſeriæ ſubveniat, Amen.

CAP. II.

Peccata juventutis in memoriam vocat.

SAncte Deus, juſte judex, delictorum juventutis meæ ne memineris *a*, & præteritorum peccatorum meorum ne recorderis amplius. Radix concupiſcentiæ vitioſa in me hærens quam multos venenatos

l *Pſal.* 90. *v.* 5. a *Pſal.* 25. *v.* 7. *Ier.* 31. *v.* 34.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

in pueritia mea protulit fructus? Peccati originalis malum quam numeroſos actualium delictorum edidit fœtus? Cogitationes cordis mei pravæ & perverſæ ſunt à prima inde pueritia *b*, imo à tenera infantia. Siquidem cum eſſem infans unius diei, coram te innocens *c* haudquaquam fui. Quot ſunt dies vitæ meæ, totidem me gravant culpæ; imo adhuc longe plures & numeroſiores: cum vel in una die ſepties cadat juſtus *d*. Quod ſi juſtus in die cadit ſepties; ego perditus & injuſtus procul dubio cecidi ſeptuagies ſpeties. Crevit vita, crevit peccatorum tela. Quantum acceſſit vitę ex tuo beneficio, tantũ acceſſit peccatorum ponderi ex corruptæ naturę meæ vitio.

Examino

b *Gen.6. verſ.5.* c *Iob.14. verſ.4.* d *Prov.24. verſ.16.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Examino vitam anteactam, & quid aliud intueor, quam fœdiſſimam & fœtidiſſimã quandam peccatorum tunicam? Attendo pręceptorum tuorum lucem, & quid aliud in exacto annorum meorum curſu invenio quam tenebras & cœcitatem? Tenerrimus ille juventutis meæ floſculus virtutum coronis adoptari & in odorem fragrantiæ Deo debebat offerri. Optimum ætatis meæ debebatur utique optimo creatori naturæ. At lutulenta peccatorum fœditas florem illum ætatis meũ turpiſſime conſpurcavit: graveolens delictorum cœnum miris ac miſeris modis eum commaculavit. Prima hominis ætas inter reliquas omnes aptiſſima ſervitio Dei: ſed ejus bonam partem impendi ſervitio Diaboli Multorum mihi obverſatur peccatorũ memoria,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quæ effrenis juventutis meæ perpetravit licentia: ſed memoriam meã adhuc fugiunt longe plura. Delicta quis intelligit *e*? ab occultis ſervum tuum mũda. Pro his juventutis meæ delictis offero tibi, Sancte Pater, ſanctiſſimam Filii tui obedientiam, ac perfectiſſimam ejus innocentiam, qui tibi obediens factus uſque ad mortem, mortem autem crucis *f*. Cum puer duodecim annorum *g* eſſet, ſanctam obediendientiam tibi præſtitit, & voluntatem tuam ſumma promtitudine exequi cœpit. Hanc obedientiam, juſte judex, offero in preciũ & ſatisfactionem pro multiplici juventutis meæ inobedientia, Amen.

CAP.

e *Pſal.* 19. *v.* 15. f *Philip.* 2. *v.* 8. g *Luc.* 2. *verſ.* 42.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. III.

Lapſus quotidianos recenſet.

SAncte Deus, juſte judex, nemo coram te innocens eſt *, à peccati labe immunis nemo: deſtituor & ego gloria *a* illa, quam me oportebat mecum ad tuum afferre judicium: deſtituor innocentiæ veſte, qua indutus comparere debebam ante tuum conſpectum: ſepties *b*, imo pluribus vicibus ſingulis horis cado: ſeptuagies ſepties ſingulis diebus pecco: Spiritus quidem interdum promptus eſt: ſed caro ſemper infirma *c*. Viget quandoque ac roboratur homo interior: ſed languet ac infirmatur ho-

* *Iob.* 14. *v.* 4. a *Rom.* 3. *v.* 23. b *Prov.* 24. *v.* 16. c *Matth.* 26. *verſ.* 41.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mo exterior. Nec enim quod volo bonum hoc ago: ſed quod nolo malum *d*. Quoties vanæ, pravæ & impiæ cogitationes in mente exurgunt! Quoties vana, inutilia, & noxia verba prorumpunt! Quoties perverſa, prava & iniqua facta me polluunt! Omnes meæ juſtitiæ ſunt ſicut pannus mulieris menſtruatæ *e*. Ergo juſtitiam meam *f* coram te ſtabilire non audeo: ſed coram juſtiſſimo tuo tribunali me pronus humilio, & ex profundis *g* ad te clamo: Domine, ſi peccata imputare decreveris, quis ſuſtinebit? ſi in judicium intrare volueris, quis permanebit *h*? ſi ad ſeverum juſtitię tuę examen me volueris ſiſtere, quomodo coram

d *Rom*. 7. *v*. 19. e *Eſa*. 64. *v*. 6. f *Rom*. 10. *v*. 3. g *Pſal*. 130. *v*. 1. *v*. 3. h *Pſal*. 143. *v* 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

coram te potero conſiſtere? Si exactam vitæ meæ rationem vis requirere, ad mille ne unum quidem potero reſpondere *i*. Obſtruitur igitus os *k* meum: dignum æternis cruciatibus me coram te profiteor: & æterno me carceri jure mancipari poſſe, cum lachrymis confiteor. Pro his quotidianis vitæ meæ peccatis offero tibi, Sancte Pater, precioſiſſimum Filii tui ſanguinem, effuſum in ara crucis, qui me lavat ab omnibus *l* meis delictis. Peccata mea, quæ me captivant, ſunt hoſtes longe plurimi & potentiſſimi; ſed longe precioſius *&* *efficacius eſt* λύτρον *Filii tui*. Illud perfectiſſimum, pleniſſimum & ſanctiſſimum Chriſti

i *Iob. 9. verſ. 3.* k *Rom. 3. v. 19.*
l 1. *Ioh. 1. v. 9.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

precium cedat mihi in remiſſionem meorum delictorum, Amen.

Cap. IV.

Vitam juxta normam primæ Decalogi tabulæ examinat.

SAncte Deus, juſte judex, dediſti nobis Legem tuam in monte Sinai *a*, eamq; omnium noſtrarum actionum, verborum & cogitationum normam *b* eſſe voluiſti, adeo ut quicquid cum hac norma non eſt congruum, reputetur in judicio tuo peccatum.

Quoties lucidiſſimum illud ſpeculum agnoſco, fœditatem meam perſpicio, & totus cohorreſco. Diligere te Deus meus ſuper omnia debeo: at quoties mun-

a *Exod.* 20. *v.* 1. b 1. *Ioh.* 2. *v.* 3. *& cap.* 3. *v.* 24.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mundum *c* diligo, & tuæ dilectionis me capit oblivio! Timere te Deus meus debeo ſuper omnia: at quoties conſentio in peccata, & timor tuus mea excidit memoria! Requiris, ut tibi, Deus meus, ſuper omnia confidam: at quoties in adverſis cor meum fluctuat, ac de paterna tua cura ſolicite atque anxie dubitat! Obedire tibi, Deus meus, debeo ex toto corde: at quoties caro mea refractaria huic obedientiæ propoſito renititur, & me interdum captivat *d* peccati carcere! Sanctæ debebant eſſe cogitationes meæ, ſancta & munda deſideria: at quoties vanis & impiis cogitationibus turbatur tranquillæ mentis gloria! Invocare te, Deus meus, debeo ex toto corde: at quoties mens in

c 1. *Ioh.* 2. *v.* 15. d *Rom.* 7. *v.* 23.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

in precibus vagatur, ac ſolicite angitur de exauditione! Quam ſum ad preces remiſſus, & in fiducia concipienda demiſſus! Quam ſępe lingua quidé orat, nec tamen adoro te in Spiritu & veritate *e*! Quam profunda beneficiorum tuorum ſæpe me capit oblivio! Quotidie beneficia tua largiter in me fundis, nec tamen quotidie pro beneficiis gratias tibi refundo. Quam frigida de immenſis & infinitis tuis in me collatis muneribus cogitatio! Quam tenuis in corde meo ut plurimum devotio! Vtor donis tuis, nec tamen prædico te datorem! Hæreo in rivulis, ad fontem non propero. Verbum tuum verbum Spiritus & vitæ eſt *f*: ſed fructificationem ejus ſæpe impedio *g*, & opus

e *Ioh. 4. verſ. 23.* f *Ioh. 6. v. 63.* g *Matth. 13. v. 7.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

& opus Spiritus Sancti in me ipſo deſtruo. Scintillam boni propoſiti accenſam ſæpius extinguo, nec incrementa donorum anxie flagito. Pro his & omnibus peccatis ac defectibus meis offero tibi, Deus meus, puriſſimam & perfectiſſimam Filii tui obedientiam; qui te ex toto corde perfecte in diebus carnis ſuæ dilexit, & toto corde perfectiſſime tibi adhæſit; in cujus factis, verbis & cogitationibus nulla inventa *h* eſt peccati macula, nulla vel minimæ culpæ labecula. Quod mihi deeſt, id fidenter ex ejus plenitudine haurio. Propter dilectum iſtum Filium miſerere ſervi tui, Domine, Amen.

CAP.

h *Eſa.* 53. *v.* 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. V.

Vitam juxta normam ſecundæ Decalogi tabulæ conſiderat.

SAncte Deus, juſte judex, æterna & immota tua voluntas eſt, ut Parentes meos *a* & Magiſtratus vero honore proſequar. at quoties nimis tenuiter de illorum autoritate cogito, veram cordis obedientiam illis detrecto, infirmitates eorum traduco, nec ſeriis precibus *b* eorum incolumitatem promoveo! iram adverſus eos ſæpius foveo, quibus me in patientia totum ſubmittere debeo. Sancta tua voluntas requirit, ut proximo in omnibus, quantum poſſum, inſerviam. ſed quoties beneficentiæ me capit

a *Exod.* 20, *verſ.* 12. b 1. *Tim.* 2. *verſ.* 2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

capit tædium, & condonationis fraternæ faſtidium! quoties ad iram, odium, invidiam & rixas à carne mea ſolicitor! quoties fervet irati cordis incendium interius, etiamſi verba contentioſa non audiantur exterius! Sancta tua voluntas requirit, ut caſte, pudice ac temperanter vivam. ſed quoties amor crapulæ & libidinis animam meam peccato facit captivam! quoties intus fervent libidinum incendia, etiamſi cohibeantur exteriora membra! Qui aſpicit mulierem ad concupiſcendam eam, jam fornicatus eſt cum ea in corde ſuo, dicit c Veritas: Quoties ergo coram Dei judicio fornicationes perpetramus! Vſus cibi, potus, ac conjugii, inordinatus & immoderatus ſępe nobis
non

c *Matth. 7. verſ. 28.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

non advertentibus ſubrepit, & nos coram te reos reddit, ſi in judicium nobiſcum intrare volueris. Sancta tua voluntas requirit, ut proximum nullo modo in negotiis decipiam, ſed potius ejus commoda promoveam: nævos ejus haudquaquam traducam, ſed pallio caritatis tegam, nec intempeſtivo ac temerario judicio eum arguam: At quoties meum quæro cum injuſtitia commodum! quoties de proximo temerarium profero judicium! Sancta tua voluntas requirit, ut ab omni prava concupiſcentia liber ſit ſpiritus, libera ſit mẽs, libera ſit anima mea. At quoties caro mea me ad peccatum ſolicitat, & pravis concupiſcentiis etiam ſpiritum contaminat! Sicut fons *d* perenni aquarum

d *Ierem.6, verſ.7.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

rum ſcaturigine exundat: ita cor meum pravis concupiſcentiis perpetuo æſtuat. Pro his & omnibus meis peccatis & defectibus offero tibi, Sanctiſſime Pater, perfectiſſimam Filii tui obedientiam, qui omnes homines perfecto amore dilexit, & in ore ejus non eſt inventus dolus *e*, nec in verbis aut factis ulla aberratio, nec in natura corruptio. Ad hoc propitiatorium *f* vera fide confugio, ac per fidem ex vulneribus ejus haurio, quantum mihi ad juſtitiam & ſalutem ſufficit. Miſerere mei, Deus meus, & Pater meus, Amen.

e *Eſa.* 53. *verſ.* 9. 1. *Pet.* 2. *v.* 22.
f *Rom.* 3. *verſ.* 28.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. VI.

Alienis peccatis ſæpius nos participare oſtendit.

SAncte Deus, juſte judex, commiſiſti mihi non ſolum meæ animæ, ſed & proximi curam. At quoties proximus mea negligentia magnam facit pietatis jacturam! quoties eum in peccatis haud ſatis libere & confidenter increpo! quoties vel metu vel favore retractus minus libere ipſius delicta arguo! In precibus pro ſalute ejus fundendis ſum remiſſus *a*: in peccatis ipſius increpandis timidus *b*: in ſalute ipſius promovenda languidus: Ita ut juſtiſſime ſanguinem pereuntis proximi à me requirere poſſes. Si perfecta ac ſincera in me eſ-

ſet

a 1. *Tim.* 2. *verſ.* 1. b *Ezech.* 3. *verſ.* 21.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſet proximi dilectio, utique etiam liberrima ex illa procederet increpatio. Si in corde meo ignis ſinceræ caritatis arderet, utique etiam in ſpirituale incenſum precum pro ſalute proximi faciendarum clarius prorumperet. Pro ſeipſo orare, eſt neceſſitatis: at pro ſalute proximi rogare, caritatis. Quoties igitur preces pro ſalute proximi negligo, toties violati dilectionis mandati me ipſum damno. Moritur proximus corporis morte, & ecce luctu ac gemitibus omnia compleo: cum tamen mors corporis nullum afferat pio homini nocumentum: ſed potius ad cœleſtem patriam præbeat tranſitum. Moritur proximus animæ morte, peccata mortalia perpetrando, & ecce ſecuro animo ipſum mori video, nec ulla ratione doleo: cum tamen pecca-

tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tum ſit vera mors animæ, per quod inæſtimabilis ſit jactura divinæ gratiæ, & æternæ vitæ. Offendit proximus Regem, qui corpus poteſt occidere: & ecce modis omnibus quæro ipſius reconciliationem. Offendit Regum omnium Regem, qui animam & corpus poteſt in gehennam mittere *c*: & ecce ſecuro animo illud intueor, nec cogito infinitum malum eſſe iſtam offenſionem. Impingit proximus ad lapidem, accurro promtus, ut ipſum vel à lapſu cuſtodiam, vel ex lapſu ſublevem: Impingit in angularem ſalutis noſtræ lapidem *d*, & ecce ſecure hoc negligo, nec ut ipſum viciſſim erigam, debita cura ac diligentia laboro. Mea peccata ſatis multa & gravia ſunt, nec tamen timui alie-

nis

c *Mat.* 10. *v.* 28. d *Pſ.* 118. *v.* 22.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

nis etiam participare. Propitius eſto, ô Deus! peccatori magno, & nimis onerato. Ad tuam confugio miſericordiam in Chriſto & per Chriſtum mihi promiſſam: accedo ad hanc vitam *e*, ego in peccatis mortuus: accedo ad hanc viam, ego in peccatorum tramite errans: accedo ad hanc ſalutem, ego propter peccata damnationis reus. Vivifica, dirige & ſalva me, vera vita, via, ſalus mea in æternum, Amen.

CAP. VII.

Vndique peccatorum nos convinci monet.

SAncte Deus, juſte judex, ſi reſpicio in cœlum, cogito te Deum meum multis modis à me offenſum. Peccavi, Pater, in cœlum & coram te: non ſum

e *Ioh.* 14. *verſ.* 6.

ſum dignus vocari filius tuus a. Si reſpicio in terram, cogito creaturis me per peccata turpiter abuſum: Non ſolum noctis caligine, ſed & diei luce ad opera tenebrarum ſæpius abuſus ſum peſſime. Si reſpicio exempla peccatorum, quos juſto judicio pœnis ſubjeciſti, invenio me delictorum pondere ipſis eſſe parem. Si reſpicio exempla Sanctorum, invenio me illis in ſancto tibi inſerviendi ſtudio longe imparem. Si de Angelo cuſtode meo cogito, invenio eum ſæpius peccatis à me eſſe fugatum. Si de diabolis cogito, invenio eorum inſpirationibus à me ſæpius locum eſſe datum. Si rigorem legis tuæ perpendo, invenio multis modis vitam meam ab illius norma diſcrepare. Si me ipſum

a *Luc.*15. *verſ.* 19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ipſum reſpicio, invenio cordis mei cogitationes coram judicio tuo me accuſare. Si venturam mortis horam cogito, invenio eam eſſe juſtiſſimum peccatorum meorum ſtipendium *b*, ac niſi ex mera miſericordia propter Chriſtum me receperis, æternæ mortis fore januam ac initium. Si venturum judicium cogito, invenio me commeruiſſe, ut peccata mea diſtrictiſſima ejus ſeveritate vindicentur, & ad exactiſſimum juſtitiæ divinæ calculum revocentur. Si infernum cogito, invenio me peccatis meis pœnas ejus juſtiſſimas commeruiſſe. Si vitam æternam cogito, invenio ejus adipiſcendæ ſpe peccatis meis me jure ac merito excidiſſe. Omnia ergo peccatorũ me cõvincunt meorum;

b *Rom.6. verſ.23.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

rum; tu modo, ô Deus meu
ne vertaris mihi in crudelem c
Ad Chriſtum Filium tuum di
lectum, Mediatorem meum
unicum confugio, per illum
gratiam tuam & peccatorum
remiſſionem mihi obtinger
firmiſſime credo. Accuſant me
creaturæ, accuſat liber con-
ſcientiæ, accuſant legis divinæ
tabulæ, accuſat Satanas die &
nocte: tu vero, ô benigniſſime
Ieſu, patrocinium mei ſuſcipe:
tibi derelictus eſt pauper *d*, quẽ
vides omni creaturarum ſola-
tio deſtitutum: in tua pro pec-
catis meis ſatisfactione, in tua
ad dextram Patris pro me in-
terceſſione omne mihi perfu-
gium conſtitutum. Accipe, ani-
ma mea, pennas auroræ, & in-
ſtar columbæ abſcondere in
petræ

c. *Iob.* 10. *verſ.* 16. d *Pſ.* 10. *verſ.* 14.

petræ foraminibus *e*, hoc eſt, in Chriſti Salvatoris tui vulneribus: abſcondere in hac petra, donec pertranſeat ira Domini; & invenies in ea requiem, invenies protectionem, invenies liberationem, Amen.

CAP. VIII.

Ex contritionis effectibus de peccati gravitate nos convinci arguit.

Sancte Deus, juſte judex, cor meum contritum eſt humiliatum, Spiritus triſtis & coanguſtatus *a*, propter peccatorum meorum, quo premor, pondus. Defecit virtus cordis mei, & vigor oculorum meorum periit: comprimitur cor meum, proinde erumpunt lachrymæ: comprimitur ſpiritus meus, proinde oblivíſcor

e *Cant.* 2. *v.* 14. a *Eſa.* 66. *v.* 2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſumere panem meum: vulneratum eſt cor meum, inde ſanguis vulnerati cordis, fons lachrymarum, profluit. Delicta quis intelligit *b*? proinde etiam quis dolorem cordis ob delicta coanguſtati intelligit? Sitit anima mea *c* arida & contrita ad fontem vitæ; ô Chriſte, paſce me rore Spiritus ac gratiæ. Gemit ad te cor meum coanguſtatum; ô vera lætitia, redde mihi pacem & quietem *d* cordis, ut fide juſtificatus pacem habeam *e* apud Deum. Condemnat me *f* cor meum; tu me abſolve, qui fortior es meo corde. Accuſat me conſcientia mea; tu me abſolve, qui conſcientiæ chirographum *g* confixiſti

b *Pſ*. 19. *verſ*. 13. c *Pſ*. 42. *v*. 8. d *Pſ*. 51. *verſ*. 10. e *Rom*. 5. *verſ*. 1. f 1. *Ioh*. 3. *verſ*. 20. g *Coloſſ*. 2. *v*. 14.

fixiſti in cruce. Offero tibi, Deus meus, cor meum contritum & humiliatum *h* in gratiſſimum quoddam ſacrificiũ: offero tibi gemitus meos, veræ & ſeriæ contritionis nuncios: offero tibi lachrymas meas, ſerii doloris teſtes uberrimas. In me deſpero, in te reſpiro: in me deficio, in te reficior: in me ſentio anguſtiam, in te iterum invenio lætitiam. Laboro & oneratus ſum *i* nimis; tu me reficies, & requiem animæ meę concedes. Abyſſus abyſſum invocat *k*; abyſſus meæ miſeriæ, abyſſum tuæ miſericordię. De profundis ad te clamo *l*, Projice peccata mea in profundum maris *m*. Non eſt ſanitas in carne mea propter iram

h *Pſ.* 51. *v.* 19. i *Matth.* 21. *v.* 28. k *Pſ.* 42. *v.* 8. l *Pſ.* 130. *verſ.* 1. m *Mich.* 7. *v.* 19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tuam: non eſt pax oſſibus meis propter peccatum meum *n*: quoniã iniquitates meæ tranſeunt caput meum, ſicut onus grave graviores fuerunt me. Sana animam meam, cœleſtis Medice, ne abſorbear ab ęterna morte: transfer onus peccatorum meorum à me, qui illud in te ſuſtuliſti in cruce, ne deſperem ſub hoc importabili pondere. Miſerere mei, fons gratiæ & miſericordiæ, Amen.

CAP. IX.

Omnia Dei beneficia de peccatorum gravitate teſtari docet.

SAncte Deus, juſte judex, quo plura in me beneficia contuliſti, eo magis doleo, quod te patrem tam beneficum toties offendi. Quotcunque in me con-

n *Pſal*.38.*v*.4.& 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

contuliſti munera, totidem mihi transmiſiſti amoris vincula. Devincire me tibi voluiſti: ſed ego tui tuæque oblitus benignitatis, peccatorum numerum cumulavi. Peccavi, Pater, in cœlum & coram te: non ſum dignus vocari filius tuus; fac me ſicut unum ex mercenariis tuis *a*. Diſpliceo totus mihi; effice, ut placeam totus tibi. Larga tua benignitas, & mirabilis longanimitas *b* ad pœnitentiam me diu invitarunt: ſed venire hactenus detrectavi *c*. Sæpius me vocaſti, ô benigniſſime Deus; per verbi prædicationem, per creaturarum admonitionem, per crucis caſtigationem, per internam inſpirationem: ſed obſtruxi aures cordis mei penitus ad

a *Luc.* 15. *v.* 19. *b Rom.* 2. *v.* 4.
c *Matth.* 23. *v.* 37.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ad iſtam vocationem. Omnes animæ meæ vires, omnia corporis mei membra ſunt dóna tua: omnibus igitur animæ viribus, omnibus corporis membris paratus eſſe debuiſſem ad ſancta ſervitia, tibi debita: ſed feci ea, proh dolor, injuſtitiæ & iniquitatis arma. Tuus eſt ſpiritus, quem traho: tuus eſt aër, quem haurio: tuus eſt Sol, cujus lucem quotidie video: omnia illa ad vitæ ſanctitatem mihi debuiſſent eſſe adminicula & inſtrumenta: ſed converti ea, proh dolor, in peccati ſervitia. Creaturis utendum erat ad creatoris gloriam: ſed peſſime illis abuſus ſum ad ejuſdem ignominiam. In Solis luce, induenda erant lucis arma *d*: ſed perpetravi in eiſdem tenebrarum opera. Quicquid vitę meæ additur,

d *Rom.* 13. *v.* 12.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ádditur, ex tua benignitate mihi confertur. Tota igitur vita mea inſervire debuiſſet ei, à quo dependet tota: ſed ſancto tuo miniſterio vix impenſa fuit pars illius minima. Quotquot ſenſi inſpirationes bonas, totidem ablegaſti ad me gratiæ tuę famulas, quibus ut per veram pœnitentiam ad te redirem, benigniſſime ſum invitatus: ſed heu quoties amantiſſimum earum alloquium præfracte ſum averſatus! Suſcipe eum, qui jam tandem cum gemitu & contrito corde ad te redit: Aſperge me ſanguine Filii tui, ut, ab omnibus inquinamentis carnis & ſpiritus mundatus *e*, ſuper nivem dealber *f*, & in cœleſti Hieroſolyma, cum omnibus electis æternum te prędicem, Amen.

e 2. *Cor.* 7. *v.* 1. f *Pſ.* 51. *v.* 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. X.

Severitatem iræ divinæ adverſus peccata in Chriſti paſſione ac morte conſiderat.

SAncte Deus, juſte judex, aſpicio Filium tuum in cruce pendentem, & rivos ſanguinis largiter effundentem: aſpicio eum, & ecce præ terrore penitus deficio. Peccata mea ſunt ferrei iſti clavi, quibus manus & pedes ejus perforavi: Peccata mea ſunt horridæ iſtæ ſpinæ, quibus ſanctiſſimum illius caput, ipſis Angelicis poteſtatibus reverendum, coronavi: Peccata mea ſunt aculeatæ iſtæ ſcuticæ, quibus puriſſimum ipſius corpus, proprium divinitatis templum, flagellavi. Fera peſſima cœleſtem illum Ioſephum laceravit, & tunicam ipſius ſanguine cruentavit g: Ego miſer peccator

g *Gen.* 37. *v.* 33.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

cator ſum fera illa peſſima: ſiquidem in hunc dilectiſſimum tuum Filium, agnine facto, irruerunt mea peccata *h*. Si tantopere obedientiſſimus Filius angitur & laborat propter peccata aliena quid inobedienti ac immorigero ſervo metuendum erit propter peccata propria? Vere magna & lethalia fuiſſe oportet animæ meæ vulnera, propter quæ ſananda unigenitus Filius tuus tam miſere percutitur. Vere magnum & lethalem oportet fuiſſe animæ meæ morbum, propter quem curandum ipſe cœleſtis Medicus, ipſa vita, in ligno moritur. Video ſanctiſſimæ illius animæ cruciatum audio miſerabilem ſanctiſſimi Salvatoris mei in cruce ejulatum: propter me ita angitur, propter

h *Eſa. 53. verſ. 6.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

peccata mea ſe à Deo dereli-
ctum *i* conqueritur. Si pondus
alienorum peccatorum tanto-
pere premit omnipotentem
Dei filium, ut ſudorem ipſi ex-
primat ſanguineum *k*, quam
intolerabilis erit Dei ira, ac fu-
ror ejus inæſtimabilis adverſus
inutilem ſervum *l*! O aridum
& infelix lignum, æternis ge-
hennæ ignibus mancipatum,
quid metuendum eſt tandem
tibi, cum hæc fieri videas in li-
gno viridi *m*? Chriſtus eſt ar-
bor viridis in radice divinitatis,
in caritate humanitatis, in ra-
mis virtutum, in foliis ſancto-
rum verborum, & in fructu bo-
norum operum: eſt cedrus pu-
dicitiæ, ac vitis lætitiæ, palma
patientiæ, & oliva miſericor-
diæ:

i *Matth*.27.*verſ*.46. k *Luc*. 22.
v. 44. l *Luc*. 17. *v*. 10. m *Luc*.
23. *v*. 31.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

diæ: Quod ſi viridem hanc vitæ arborem propter peccata aliorum ignis iræ divinę accendit, quanto magis peccatorem, propter infrugifera opera, velut aridam arborem, penitus abſumet? Quam grandibus & ſanguinolentis literis peccata mea in Chriſti corpore apparēt ſcripta! Quam conſpicua eſt, ô juſtiſſime Deus, adverſus iniquitates meas ira tua! Quam arctam oportet fuiſſe captivitatem meam, cum tam precioſum detur λύτϱον ad ſolvendū eam! Quantas oportet fuiſſe peccatorum meorum maculas, cum rivi ſanguinum *n* ex Chriſti corpore defluant ad eas abluendas! O juſtiſſime Deus, atque idem benigniſſime Pater, reſpice quam indigna pro me paſſus Filius tuus, & obliviſcere quam

n *Luc.* 12. *v.* 44.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quam indigna operatus ſit peſſimus tuus ſervus. Profunda ipſius vulnera intuere, & peccata mea demerge in profundiſſimum miſericordię tuę mare o. Amen.

PARS SECVNDA.

De meditatione beneficiorum divinorum.

MEditatio beneficiorum divinorum ex Naturæ & Eccleſiæ horto pulcerrimo varios eosdemque fragrantiſſimos munerum divinorum flores colligit, eorum odore ſeſe in ſpiritu recreat, & ſacrificia labiorum, in odorem ſuavitatis, viciſſim Deo offert. Diſpeſci autem poſſunt bene-

o *Mich. 7. verſ. 19.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

beneficia Dei immenſa ac innumerabilia juxta tres fidei Chriſtianæ articulos. Deus creavit, redemit ac ſanctificavit nos; cumulat maximis in hac vita bonis; majora promiſit in vita æterna. Confert in nos animæ, corporis & externa bona: cuſtodit à malis, conſervat in bono: quod factum, tegit; quod futurum, regit: plures ſunt gratiæ ejus privativæ, quam poſitivæ. Breviter, nec verbis, nec cogitatione numerum ac dignitatem beneficiorum divinorum aſſequi poſſumus, quæ æternæ laudis in futura vita materia olim erunt uberrima.

CAP. I.

Gratias agit pro formatione in utero matris, & ad hanc vitam nativitate.

OMnipotens, æterne Deus, Pater, Fili, & Spiritus ſancte,

ćte, tibi gratias ago, te prædico, te glorifico, quod manus tuæ plaſmaverunt me, & fecerunt me totum in circuitu *a*. Sicut lutum in utero matris meæ me finxiſti *b*: ſicut lac me mulſiſti, & tanquam caſeum me coagulaſti *c*: cute & carne veſtiviſti me, atque oſſibus & nervis compegiſti me *d*: vitam & miſericordiam feciſti mecum, & viſitatio tua cuſtodivit ſpiritum meum *e*. Hanc miſericordiam tuam magnam, mihi præſtitam, æternis celebrabo laudibus; bonitatem tuam ſempiternis prædicabo cantibus. Protexiſti me in utero matris meæ *f*. Confitebor tibi, quia mirabiliter formatus ſum: mirabilia ſunt opera tua, & ani-

a *Iob*. 10. *v*. 8. b *verſ*. 9. c *verſ*. 10. d *verſ*. 11. e *verſ*. 12. f *Pſal*. 139. *v*. 13.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

& anima mea hoc cognoſcit probe *g*: non eſt occultatum os meum à te, quod feciſti in occulto, quando variis membris decoraſti me in inferioribus terræ *h*. Imperfectũ meum viderunt oculi tui, & in libro tuo ſcripti erant omnes dies qui futuri erant, & nondum unus extabat ex illis *i*. Mihi vero quam precioſæ ſunt cogitationes tuæ, Deus! quam magna eſt earum ſumma *k*! Si dinumerare eas coner, invenio eas multiplicatas ſuper arenam maris *l*. Miſericordiam tuam mihi exhibuiſti, antequam eam intelligerem: præveniſti me beneficiis tuis, antequam ea deſiderarem: complexa me eſt benignitas tua, antequam pro ea gratias agerem. Tu es, qui non ſolum

g *verſ.*14. h *verſ.*15. i *verſ.*16. k *verſ.*17. l *verſ.* 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſolum mirabiliter me in utero formaſti, ſed etiam de utero matris meæ me eduxiſti: tu es ſpes mea ab uberibus matris meæ *m*: in te projectus ſum ex utero; de ventre matris meæ Deus meus es tu. Quoties multos in utero materno, antequam ad vitales hujus luminis auras prodirent, extinctos eſſe cogito, toties miſericordiam tuam, quæ ex iſto carcere, in hujus mundi theatrum, me vivum atque incolumem eduxit, admiror atque prædico. Quot præterierunt anni, in quibus nihil eram! Tibi vero placuit hoc corporis mei domicilium mihi extruere, & ex abyſſo illa & tenebris materni uteri me eruere. Animam rationalem mihi dediſti; hominem, non lapidem, aut ſerpentem, me eſſe

m *Pſal. 22. verſ. 9. & 10.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

eſſe voluiſti. Tibi, Deus meus, pro hac tua miſericordia ſit honor & gloria in ſecula, Amen.

CAP. II.

Gratias agit pro ſuſtentatione.

GRatias tibi ago, omnipotens ac miſericors Deus, quod inde à primis vitæ meæ diebus mirabiliter me ſuſtentaſti. Nudus veni in hunc mundum; tu benigne me veſtiviſti *a*. Famelicus in hunc mundum intravi; tu me hactenus largiter paviſti. In te vivo, ſum ac moveor *b*: abſque te in nihilum recido, ac morior. In te membra mea flecto ac moveo: abſque te vitæ ac motus particeps eſſe nequeo. Tuus eſt Sol *c*, qui mihi lucem præbet, quem oculis meis quotidie conſpicio: tuus

a 1.*Tim*.6.*verſ*.7. b *Actor*.17. *verſ*.28. c *Matth*.5.*v*.45.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tuus eſt aër, quem continua reſpiratione haurio: tuus eſt dies, tua eſt nox *d*, cujus viciſſitudines labori & quieti meæ ſerviunt: tua eſt terra, cujus fructus me benigniſſime alunt: tua eſt omnis in cœlo, aëre, terra ac mari creatura, uſui & ſervitio meo deſtinata: tuum eſt argentum, tuum eſt aurum *e*: quicquid ad vitæ hujus ſuſtentationem mihi eſt neceſſarium, id omne largiſſimis & benigniſſimis tuis manibus referendum eſt acceptum. Quam liberalis in genus humanum es, ô Deus! omnia in uſum hominũ olim creaſti: omnia propter hominem adhuc hodie conſervas. Quicquid creaturis exhibes, mihi exhibes: quia propter me illas omnes mirifice formas, inſtruis ac conſervas. Quædam crea-

d *Pſal*. 104. *v*. 23. e *Hagg*. 2. *v*. 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

creaturę inſerviunt mihi ad obſequendum; quædam ad nutriendum; quædam ad veſtiendum; quædam ad ſanandum; quædam ad caſtigandum. Omnes autem ad docendum & informandum. Quis varia illa eſculentorum genera enumeraret, quæ creaſti, & è terra adhuc hodie producis, ad nos cibandos? Quis recenſeret varias illas herbarum ſpecies, quas quotannis è terra evocas ad nos ſanandos? Quis varia animantium genera ad uſum hominis condita, eidemque inſervientia omnia verbis cōplecti poſſet? Tibi laus & honor in æternum, qui es creator & conſervator rerum omnium. Abſque te vero Sole, ut umbra, evaneſcerem: abſque te vera vita, ex vita protinus exciderem: abſque te vera eſſentia, in nihilum repente inciderem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Tibi ſoli debetur meum eſſe, meum vivere, meum moveri. Tibi ergo ſoli vivam, & adhærebo in æternum, Amen.

CAP. III.

Gratias agit pro Redemtione per Chriſtum præſtita.

MAximas tibi, ô æterne atq; omnipotens Deus, gratias debeo, quod creaſti me, cum nihil eſſem; longe vero majores, quod redemiſti me, cum perditus ac damnatus eſſem. Hærebam in faucibus inferni: tu me extraxiſti per ſanguinem Filii tui *a*. Mancipium eram Satanæ: ſed tua gratia me ex regno Diaboli liberavit, & in regnum Chriſti collocavit. Totum me tibi debeo; quia me totum formaſti. Lingua mea *b* perpetuo debet te laudare; quia eam

a *Coloſ.1.v.14.* b *Pſ.51.v.16.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

eam dediſti mihi. Os meum ſemper debet annunciare laudem tuam; quia tuum trahit aërem & ſpiritum. Cor meum perpetuo amore tibi adhærere debet; quia tu illud formaſti. Omnia membra ad ſervitium tuum debent eſſe promta; quia quotquot & quanta ſunt, ea omnia mirabiliter fabricaſti. Quod ſi jam ante me totum tibi debeo, quia totum feciſti me, quid erit, quod pro redemtione ex ſervitute & captivitate mea tibi poſſim rependere? Oviculam *c* perditã ex unguibus infernalis lupi eruiſti: ſervum fugitivum ex carcere Diaboli extraxiſti: drachmam perditam *d* anxie quæſiviſti. In Adamo lapſus ſum; tu me erexiſti: In Adamo captivatus ſum peccati vinculis; tu me illis ſolviſti:

c *Joh.* 10. *v.* 28. d *Luc.* 15. *v.* 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

viſti: In Adamo perditus ſum; tu me iterum ſalvare voluiſti. Quis ego vermiculus, ut pro me redimendo tam ſolicitus, atque in ſalutem meam tam prodigioſe largus eſſe volueris? Si primos homines, generis noſtri parentes, poſt lapſum à te prorſus rejeciſſes, atque ipſos una cum omnibus poſteris, à conſpectu gloriæ tuæ remotos, in infimum uſque infernum projeciſſes, nemo noſtrum de injuria ſibi facta jure conqueri potuiſſet: Recepiſſent enim illi, recepiſſemus etiam nos digna factis noſtris. Quid ultra à te vel flagitare, vel expectare poteramus, qui ad imaginem tuam nos creaveras, & ſufficientibus ad innocentiam conſervandam viribus inſtruxeras? Iam vero incomprehenſibilem atque ineffabilem caritatem tuam erga nos de-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

monſtras *e*, quod Filiũ Redemtorem primis parentibus poſt lapſum promittis, eundemque in plenitudine temporis *f* nobis mittis, per quem ex morte in vitam, ex peccatis ad juſtitiam, ex inferno ad cœleſtem gloriam nos revocas. O hominum amator, cujus delitiæ cum filiis hominum *g*, quis hanc philanthropiam dignis efferre præconiis; imo quis eam mente ſatis digne complecti poteſt? Hæ ſunt incomprehenſibiles bonitatis tuæ divitiæ: hic eſt immenſus bonorum tuorum theſaurus, quem noſtra non capit tenuitas aut intelligentia. Adeone ſervus carus erat, ut Filius pro ipſius redemtione in mortem fuerit tradendus? Adeone inimicus erat

e *Rom.* 5. *v.* 8. f *Gal.* 4. *v.* 4.
g *Prov.* 8. *v.* 31.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

erat diligendus; ut dilectiſſimũ Filium ipſi Redemtorem conſtitueres? Obſtupeſcit anima mea beneficii iſtius conſideratione, atque in tui amorem penitus abit & colliqueſcit, Amen.

Cap. IV.

Gratias agit pro Filii incarnatione.

GRatias tibi ago, Ieſu Chriſte, Mediator & Redemtor humani generis unice! quod in plenitudine temporis *a* veram humanam naturam perſonaliter tibi univiſti, & ex virgine dignatus es naſci. Quanta eſt φιλανθρωπία tua, quod non Angelos *b*, ſed ſemen Abrahæ apperhendiſti! Quantum eſt pietatis myſterium *c*, quod verus

a *Gal* 4. *v*.4. b *Heb*. 2. *v*. 16. c 1. *Tim*.3.*v*.16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

rus Deus exiſtens, in carne manifeſtari voluiſti! Quanta miſerationis tuæ inclinatio, quod de cœlo propter me deſcendẽs nativitatem *d* ex virgine ſuſtinuiſti! Propter me, viliſſimam creaturam, omnipotentiſſime creator, homo factus es: propter me abjectiſſimum ſervum, glorioſiſſime Domine, ſervile corpus *e* induiſti, ut carne carnem liberares. Mihi natus es. Quicquid igitur cœleſtium bonorum in nativitate tecum affers, meum erit. Mihi datus es: quomodo non una tecum etiam omnia? Natura mea in te magis eſt glorificata, quam in Adamo per peccatum erat dehoneſtata. Siquidem in perſonæ unitatem eam aſſumis, cum corruptione tantum accidentali à Satana fuerit labe-

d *Eſa.* 9. *v.* 6. e *Rom.* 8. *v.* 17.

factata: caro es de carne mea, & os ex oſſibus meis *f*. Frater es; quid denegare mihi poteris, cui conſubſtantialitate carnis, & amoris fraterni affectu, es arctiſſime conjunctus? Sponſus *g* es, qui juxta cœleſtis Patris εὐδοκίαν, humanam naturam, veluti ſponſam, perſonali fœdere tibi ipſi copulaſti: ad gaudium iſtarum nuptiarum me quoque invitatum eſſe, grato animo prædico & agnoſco. Non amplius miror, quod propter hominem cœlum, terra, mare, & omnia, quæ in illis ſunt, à Deo facta ſint: cum propter hominem Deus ipſe homo fieri voluerit. Prorſus non poteris me abjicere ac repudiare, cum te ipſum hominem, & proinde fratrẽ meum eſſe

f *Epheſ.5.verſ.30.* g *Matth.22. verſ.2.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

eſſe non poſſis negare *h*. Prorſus non poteris mei obliviſci, quia in manibus tuis me deſcripſiſti *i*. Ipſa enim carnis communio quotidianam ac perpetuam mei memoriam tibi injicit. Prorſus non poteris me derelinquere, cum arctiſſimo perſonalis unionis vinculo naturam humanam tibi volueris conjungere. Quamvis igitur peccata mea me prohibeant: tamen Naturę communio non repellit. Adhærebo totus tibi, qui totus totum me aſſumſiſti, Amen.

CAP. V.

Gratias agit pro Chriſti paſſione.

QVantas tibi debeo, ô piiſſime Ieſu, gratias, quod pœnas peccatorum meorum ſuſcipiens,

h 2. *Tim*. 2. *v*. 13. i *Eſa*. 49. *v*. 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

cipiens, famem, ſitim, frigus, defatigationes, obtrectationes, perſecutiones, dolores, paupertatem, vincula, flagra, ſpinarum compunctionem, imo mortem crucis acerbiſſimam, ſuſtinere voluiſti! Quanta eſt amoris tui flamma, quæ te impulit, ut pro viliſſimo & ingratiſſimo ſervo in mare illud paſſionum ſponte temetipſum immergeres! Innocentia & juſtitia tua ab omnibus paſſionibus te reddebat liberum: ſed immenſa & ineffabilis tua caritas te noſtri loco debitorem conſtituit ac reum. Ego deliqueram tu ſatisfacis. Ego rapueram; tu exolvis *a*. Ego peccaveram; tu pateris. O benigniſſime Ieſu, agnoſco viſcera miſericordiæ *b* & ardorem caritatis tuæ: videris me diligere plus

---

a Pſ. 69. v. 6. b *Luc. 1. v. 78.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

plus quam te, cum tradas teipſum pro me. Quid tibi innocentiſſimo cum ſententia mortis? quid tibi pulcerrimo inter filios hominum cum ſputis? quid tibi juſtiſſimo cum flagris & vinculis? Mihi hæc omnia debebantur: tu vero, ex ineffabili caritate, in carcerem hujus mundi deſcendis, habitum ſervilem meum induis, & pœnas, mihi debitas, promptiſſime ſuſcipis. Adjudicandus eram propter peccata mea perpetuis uſtulantis inferni flammis: tu vero igne amoris in ara crucis excoctus, ab illis me liberum efficis. Abjiciendus eram, propter peccata mea, à facie cœleſtis Patris: tu vero propter me à Patre cœleſti te derelictum eſſe conquereris. Torquendus eram in æternum à Diabolo, & ipſius Angelis: tu vero ex immenſa caritate teipſum pro me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

affligendum & crucifigendum tradis Satanæ miniſtris. Quotquot paſſionis tuæ aſpicio inſtrumenta, totidem quoque amoris erga me tui video indicia: Siquidem peccata mea ſunt vincula illa, flagra illa, ſpinæ illæ, quæ te afflixerunt; quæ omnia ex ineffabili caritate propter me ſuſtinuiſti. Nondum erat amori tuo ſatisfactũ per carnis noſtræ aſſumptionem; manifeſtius eundem comprobare voluiſti per amariſſimam illam animæ & corporis tui paſſionem. Quis ego ſum, potentiſſime Domine, ut propter inobedientem ſervum tot annis ſervire volueris? Quis ego ſum, pulcerrime Sponſe, ut propter me, turpiſſimum peccati mancipium ac Diaboli ſcortũ, ne mori quidem recuſaveris? Quis ego ſum, benigniſſime creator, ut propter me viliſſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mam creaturam crucis patibulum non exhorrueris? Vere tibi amantiſſime Sponſe ſum ſponſa ſanguinum, propter quam tantam ſanguinis copiam profundis. Vere tibi, pulcerrimo lilio, ſum ſpina lædens, & compungens. Impono tibi onus durum & aſperum, cujus pondere ita premeris, ut ſanguineæ largiter è corpore tuo promanent guttæ. Tibi, Domine Ieſu, Redemptor ac Mediator unice, propter hunc amorem tuum pſallam in ſeculum, Amen.

CAP. VI.

Gratias agit pro vocatione per verbum.

Tibi, Domine Deus meus, debetur laus, honor & gratiarum actio, quod paternam illam εὐδοκίαν & conſilium de ſalute noſtra per verbi prædica-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tionem nobis manifeſtare voluiſti. Natura ſumus tenebræ *a*: ſedemus in tenebris & in regione umbræ mortis *b*: tu vero, per clariſſimam Evangelii lucem, tenebras illas diſpellis. In lumine tuo videmus lumē *c*: hoc eſt, in luce verbi, veram illam lucem, quæ illuminat omnem hominem, venientem in hunc mundum *d*. Quis uſus fuiſſet theſauri abſconditi, & luminis ſub modio occultati *e*? Grato igitur animo prędico ingens illud beneficium, quod per verbum Evangelii, revelaſti nobis theſaurum beneficiorum Filii tui. Quam ſpecioſi ſunt pedes euangelizantium bona, prędicantium ſalutem *f*! Hanc pacem

a *Epheſ.*5.*verſ.*8. b *Luc.*1.*v* 79. c *Pſal.* 36. *v.* 11. d *Ioh.* 1. *v.* 9. e *Matth.*5. *v.*15. f *Eſai.*52.*v.*7. *Nahum.*1.*v.*15. *Rom.* 10.*v.*15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

pacem conſcientiæ & ſalutem animæ, per Evangelii verbum, adhuc hodie nobis annuncias, & ad regnum Filii tui nos vocas. Abductus eram in errorum avia, ut miſera & infirma ovicula: tu vero per verbum in viam me revocaſti. Damnatus eram ac perditus: tu vero in verbo Evangelii offers mihi beneficia Chriſti; in beneficiis Chriſti, tuam gratiam; in gratia tua, remiſſionem peccatorum; in remiſſione peccatorum, juſtitiam; in juſtitia, vitam & ſalutem æternam. Quis viſcera iſta miſericordiæ tuæ verbis dignis poteſt prædicare? Imo quis magnitudinem & divitias bonitatis tuæ mente poteſt cogitare? Myſterium ſalutis noſtræ, æternis temporibus tacitum g, patefacis ñobis, per Evangelii

g *Rom.* 16. *verſ.* 25.

manifeſtationem. Cogitationes pacis *h*, quas ante jacta mundi fundamenta de nobis habuiſti, revelas nobis per verbi prædicationem; quod eſt lucerna pedibus *i* noſtris, ad æternam lucẽ, per hanc tenebricoſam vallẽ, contendentibus. Quid profuiſſet nobis naſci, niſi per Chriſtum nos per peccatum captivatos liberaſſes? Quid redimi profuiſſet, niſi immenſum iſtud redemptionis beneficium per verbum nobis annunciaſſes? Expandis manus tuas ad nos tota die *k*: januam *l* cordis noſtri quotidie pulſas; & per verbum tuum nos omnes ad te vocas, benigniſſime Domine. Quot hominum myriades in gentiliſmi cœcitate & erro-

h *Ierem.* 29. *verſ.* 11. i *Pſal.* 119. *verſ.* 105. k *Eſai.* 65. *verſ.* 2. l *Apoc.* 3. *v.* 20.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

erroribus vivunt, quibus tanta verbi cœleſtis lux nequaquam affulſit, quantam nobis, longe ingratiſſimis, bonitas tua conceſſit? Ah quoties contemptu & ingratitudine noſtra meremur, ut candelabrum verbi *m* à nobis auferas! tu vero longanimis exiſtens, peccata noſtra diſſimulas *n*; & ſanctiſſimũ illud verbi depoſitum, theſaurum precioſiſſimum, ex ineffabili miſericordia adhuc nobis conſervas. Pro quo beneficio æternas tibi gratias agimus, &c, ut porro eum conſerves, ſupplices petimus, Amen.

CAP. VII.

Gratias agit pro expectatione converſionis.

ÆTerna tibi, miſericordiſſime Pater, debeo gratias, quod

m *Apoc.* 2. *v.* 2. n *Sap.* 11. *v.* 24.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quod converſionem meã tanta *μακροθυμίᾳ* a ac benignitate expectare voluiſti, & ex peccatorum ſemita me in conſortiũ regni tui adduxiſti. Quanta eſt longanimitas tua, quod me, millies illud promeritum, à facie tua abjicere, inque æternas pœnas detrudere diſtuliſti? Quot myriades hominum mors prævenit, antequam veram agerent pœnitentiam! Quot peccatores Diabolus obſtinatos reddidit, ne peccatorum ſuorum conſequerentur indulgentiam! Ab illis non ſegregavit me naturæ qualitas, ſed ſola tua longanimis benignitas; nõ levior quædam mea culpa, ſed exuberans tua gratia. Certabat miſericordia tua cum mea miſeria. Pergebam ego delinquendo: tu pergebas miſe-

a *Rom. 2. verſ. 4.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

miſerendo. Differebam ego converſionem: tu differebas juſtiſſimã animadverſionem. Aberrabam, & vocabas me: venire recuſabam, & expectabas me. Hanc bonitatẽ tuam, indulgentiſſime Pater, non poſſum dignis extollere præconiis. Hanc μακροθυμίαν tuã, benigniſſime Deus, non poſſum ullis rependere meritis. Cuſtodiviſti me ab innumeris peccatis, in quæ non minus quam alios præcipitare me potuiſſet carnis corruptio, mundi ſeductio, Diaboli perſuaſio. Nec ſolum à peccatis multis me cuſtodiviſti, ne in illa inciderem: ſed & converſionem ab illis, in quæ incideram, benigniſſime expectaſti. Inveni te benigniorem, quam me culpabiliorem. Peccabam ego; & tu diſſimulabas: non continebam ego à ſceleribus; & tu abſtinebas à

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

verberibus: prolongabam multo tempore iniquitatẽ meam; & tu prolongabas pietatem tuam *b*. Quæ tunc fuerunt merita mea? non niſi mala, imo peſſima; peccata ſcilicet numero plurima, pondere graviſſima, varietate deteſtabiliſſima: Soli igitur gratiæ & bonitati tuæ acceptum refero, quod tanta longanimitate converſionem meam expectaſti, & ex tot peccatorũ laqueis animam meam extricaſti. Tibi Domine ſit laus, honor & gloria in ſeculum, Amen.

CAP. VIII.

Gratias agit pro converſione.

GRatias tibi ago, Deus meus, quod cor meum durum ac pœnitere neſcium conver-

b *Bern. ſerm. 2. de ſept. panibus, col.* 180.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

convertiſti, quod cor meum lapideum *a* abſtuliſti, & cor carneum mihi dediſti. Ex me ipſo habui, unde in culpam caderem *b*: ſed ex me ipſo non habui, unde ad pœnitentiam reſurgerem. Aberrare per me potui: ſed in viam redire non niſi per te potui. Quemadmodum is *c*, qui de ventre matris ſuæ naſcitur incurvatus, naturalibus remediis non poteſt ad rectitudinem reſtitui, ſed divina potentia illum oportet erigi: ita anima mea cum ſpirituali illa incurvatione ad peccatum & res terrenas erat nata: nullis igitur humanis viribus, ſed ſola tua gratia, potuit erigi, ut ad tuum amorem & cœleſtium bonorum deſiderium aſſurge-

a *Ezech.* 38. *v.* 26. b *Oſ.* 13. *v.* 9. c *Grana. lib.* 2. *memorial. vita Chriſt. cap.* 2.

aſſurgeret. Potui me peccatis variis turpiſſime deformare: tu vero ſolus potuiſti me reformare. Sicut Æthiops *d* non poteſt mutare pellem ſuam, & pardus maculas ſuas: ita non potui benefacere malefactorũ ſtudio deditus. Tu, Deus meus, convertiſti *e* me, & converſus ſum. Poſteaquam per te converſus ſum, egi pœnitentiam: & poſteaquam oſtenſum eſt mihi, percuſſi femur meum. Mortuus eram in peccatis, & vivificaſti me. Quantum poteſt mortuus conferre ad ſui reſuſcitationem, tantum etiã conferre potui ad meam converſionẽ. Niſi traxiſſes *f* me, nunquam veniſſem ad te: niſi excitaſſes me, nunquam evigilaſſem ad te: niſi illuminaſſes me, nun-

d *Ier.* 13. *verſ.* 23. e *Ier.* 31. *v.* 19. f *Ioh.* 6. *verſ.* 44.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

nunquam vidiſſem te. Peccata erant mihi favo & melle dulciora: quod illa jam ſint amara & acerba, tibi debeo, qui ſpiritualem guſtum mihi donaſti. Opera virtutis mihi erant felle atque aloë acerbiora: quod illa jam ſint grata & dulcia, tibi ſoli debeo, qui corruptum carnis meæ judicium per ſpiritum immutaſti. Errabam ſicut ovis *g* quæ periit, & ad viam iniquitatis declinabam: tu vero, bone Paſtor, me requiſiviſti, & ad Sanctorum gregem reduxiſti. Sero te cognovi *h* lumen verum: erat enim nubes magna & tenebricoſa ante oculos vanitatis meę, quæ prohibebat, quo minus veritatis lumen viderem. Sero te cognovi lumen verum: quia cœcus eram, & cœcitatem amabam,

& per

g *Eſa.53.v.6.* h *Auguſt. medit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

& per tenebras peccatorum ad tenebras inferni ambulabam. At tu, illuminator meus, non quærentem te, quæſiviſti; non vocantem te, vocaſti; non converſum ad te, convertiſti: & voce efficaciſſima dixiſti, Fiat lux in interioribus cordis hujus; & facta eſt lux: & vidi lucem tuam, & cognovi cœcitatem meam. Propter immenſum illud beneficium prædicabo nomen tuum in ſeculum, Amen.

CAP. IX.

Gratias agit pro peccatorum condonatione.

MAgnas tibi, æterne ac miſericors Deus, debeo & ago gratias, quod me venientem ad te *a*, non ejeciſti: ſed promtiſſime ſuſcepiſti, ac omnia peccata

a Ioh. 6. verſ. 37.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

cata mea miſericordiſſime mihi remiſiſti. Ego, indulgentiſſime Pater, eram prodigus ille filius *b*, qui paternam ſubſtantiam luxurioſe vivendo diſſipaverat. Siquidem dona naturæ contaminavi; dona gratiæ repudiavi; donis gloriæ me ipſum privavi. Egenus eram, & famelicus: tu me eſurientem pane cœleſtis gratiæ cibaſti. Nudus eram, & omnibus bonis deſtitutus: tu me iterum juſtitiæ veſte induiſti ac ditaſti. Perditus eram ac damnatus: tu vero æternam ſalutem ex gratia mihi donaſti. Miſericordia erga me accenſus, me amplexatus es *c*; & oſculatus Filium chariſſimum, qui eſt in ſinu tuo *d*; & Spiritum ſanctum, qui eſt oſculum oris tui *e*, maximos immenſi

---

b *Luc.* 15. *verſ.* 11. *c* *verſ.* 20. *d* *Ioh.* 1. *verſ.* 18. *e* *Cant.* 1, *v.* 1.

immenſi amoris tui teſtes mittendo, largitus. Induiſti me ſtola prima, innocentiam primævam reſtituendo: dediſti annulum in manum meam, Spiritu gratiæ me obſignando: calceos mihi induiſti, Euangelio pacis *f* me armando: vitulum ſaginatum mei cauſa mactaſti, Filium tuum chariſſimum in mortẽ pro me tradendo: epulari ac jocundari me feciſti, lætitiam cordis *g* & veram conſcientiæ pacem mihi reddendo. Mortuus eram, & per te in vitam redii: aberraveram, & per te in viam redii: paupertate conſumtus eram, & per te in poſſeſſionem priſtinam redii. Tot peccatis pollutum, tot delictis coopertum, tot iniquitatibus corruptum, juſtiſſimo tuo

---

f Epheſ. 6. v. 15. *g Pſalm 51. v. 14.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tuo judicio repudiare me pote-
ras; ſed miſericordia tua exube-
ravit *h* ſuper peccata mea: ma-
jor fuit tua bonitas, quam o-
mnis mea iniquitas. Quoties
tibi januam cordis mei pulſanti
eandem clauſi! juſtiſſimo igitur
judicio mihi, fores gratiæ tuæ
pulſanti, eaſdem itidem clau-
dere potuiſſes. Quoties aures
meas obſtruxi, ne audirem vo-
cem vocantis! juſtiſſimo igitur
judicio aures tuas itidem ob-
ſtruere potuiſſes, ne audires vo-
cem meam ad te ſuſpirantis.
Sed abundantior fuit tua gra-
tia, quam omnis mea trans-
greſſio & culpa. Expanſis ma-
nibus *i* me ſuſcipiens, omnes
iniquitates meas, velut nu-
bem *k*, deleviſti, & omnia pec-
cata mea poſt tergum proje-
ciſti.

h Rom. 5. *v.* 20. i *Eſa.* 65. *verſ.* 2.
k Mich. 7. *verſ.* 19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ciſti *l*. Delictorum meorum non amplius recordaris, ſed in ampliſſimum miſericordiæ tuæ ſinum me recipis. Pro immenſo hoc beneficio gratias tibi agam in æternum, Amen.

Cap. X.

Gratias agit pro custodia in bono.

Tibi, Domine, ſit honor *a*, & gloria, & benedictio, & gratiarum actio; quod non ſolum miſericorditer me ſuſcepiſti pœnitentem; ſed etiam à peccatis continendi & emendatius vivendi præſtitiſti virtutem. Quid prodeſſet à morbo liberari, ſi ſtatim ſequeretur pejor recidiva? Quid prodeſſet à peccatis abſolvi, niſi daretur pie vivendi gratia? Tu, fideliſſime Deus, omnes fidelis

&

l *Eſa.38.v.17.* a *Apocal.7.v.12.*

& periti Medici partes, in ſanandis animæ meæ vulneribus perfeciſti. Lethalia erant vulnera mea; tu vulneribus Filii tui ea ſanaſti. Periculum erat, ne ſanata vulnera recrudeſcerent; tu Spiritus ſancti gratia, tanquam fomento quodam, illud prohibuiſti. Quam larga illorum ſeges, qui poſt impetratam peccatorum remiſſionem ad priſtinum vivendi morem denuo redeunt, & delictis ſuis peſſime iteratis, gravius Deum offendunt! Heu quot videmus, peccati jugo liberatos, ad priſtinam captivitatem redire; & e ſpirituali Ægypto eductos, ad euſdem ollas reſpicere! Refugerunt mundi inquinamēta *b*, per Chriſti agnitionem: ſed iiſdem rurſus involvuntur per priſtinam vitæ peſſimę converſatio-

b 2. *Pet.* 2. *verſ.* 20.

ſationem! Liberati erant ex vinculis Satanæ per converſionem: ſed eiſdem iterum irretiti hærent per ſpirituum nequiorum *c* deceptionem. Poſteriora illorum certe pejora ſunt prioribus *d*: ac ſatius illis fuiſſet non cognoviſſe viam juſtitiæ, quam eadem cognita, à ſancto illius, quod ipſis traditum fuerat, præcepti converti tramite. Hi ſunt canes ad vomitum ſuum *e* reverſi, & ſues poſt lotionē immerſæ volutabro cœni. Idem mihi poterat contingere: niſi placuiſſet tibi, per virtutis tuæ gratiam & Spiritus ſancti efficaciam, in bono me conſervare. Idem ſpiritus nequam, qui illos expugnavit, me oppugnavit: idem mundus, qui illos ſeduxit, me illexit: eadem

caro

c *Luc.* 11. *v.* 26. d 2. *Pet.* 2. *v.* 21. e *verſ.* 22.

caro, quæ illos ſuperavit, me
ineſcavit. Sola tua gratia ad-
verſus illorum impugnationẽ
me protexit, & viribus ad vi-
ctoriam neceſſariis inſtruxit.
Virtus tua in mea infirmitate
efficax fuit *f*: à te deſcendit ro-
bur Spiritus, quo refrenare po-
tui carnis impetus. Quicquid
in me boni, illud à te omnis
boni fonte deſcendit: cum in
me per naturam nil niſi pecca-
tum ſit. Quotquot igitur in
me invenio opera bona, quæ
tamen, vitio carnis meæ, im-
munda ſunt, & imperfecta, to-
tidem agnoſcere cogor gratiæ
tuæ munera. Pro hoc immen-
ſo tuo in me collato munere
gratias tibi agam in ſeculum,
Amen.

f 2. *Cor.* 12. *verſ.* 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. XI.

Gratias agit pro omnibus animi, corporis & fortunæ bonis.

ÆTernas tibi, æterne & miſericors Deus, debeo gratias; quod non ſolum corpus & animam mihi dediſti; ſed inſuper variis animi, corporis & fortunæ donis me inſtruxiſti. Tu, ô ſumma ſapientia, doces hominem omnem ſcientiam *a*. Si quid igitur boni ſcio, id exuberantem tuam erga me demonſtrat gratiam. Abſque tuo lumine, mens mea tenebroſa; abſq; tua gratia, voluntas mea captiva. Si quid eſt in me ingenii ac prudentiæ, id omne acceptum ferendum eſt tuæ clementiæ. Oculus animi eſt prudentia, oculus prudentiæ divina

a *Pſ.94.verſ.* 10.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

na gratia. Quicquid ſcimus, id cognoſcimus vel ex lumine naturæ vel ex verbi revelatione. Atqui à te, ô lux æternæ ſapientiæ, oritur naturæ colluſtratio: à te etiam oritur verbi revelatio. Vtique ergo quicquid ſcimus, à tuo ad nos deſcendit munere. Tu, ô indeficiens fons vitæ, es vita mea & longitudo dierum *b* meorum: tu, ô æterna ſanitas, es corporis mei robur, & virtutis vigor. Nō ſolo pane vivit homo; ſed omni verbo, quod egreditur per os tuum *c*: Ita quoque non ſolo pane in ſanitate & robore homo conſervatur; non ſola medicina à morbis præſervatur: ſed omni verbo, quod egreditur per os tuum. Tranquillitas mentis conſervat corporis ſanitatem;

b *Deut.*30. *v.*20. c *Deut.*8. *v.*3. *Matth.*4. *v.*4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

vera pietas parit conſcientiæ tranquillitatem. A te, ô ſummum bonum, omnis vera pietas, inconcuſſa mentis tranquillitas, & exoptata corporis ſanitas. Quicquid exteriorum bonorum inſuper poſſideo, id omne tuæ benignitati debeo. Ne fruſtulum quidẽ panis meis debetur meritis: quanto minus hoc, quod tot ac tantis me cumulas exterioribus bonis. Vocantur quidem fortunæ bona: ſed revera ſunt gratiæ tuæ dona. Nihil beatius, quam aliis inſervire, & elargiri: hujus felicitatis me reddidiſti participem, largiorem exteriorum bonorum mihi conferendo ſegetem. Sparſiſti in me ſemen tuæ gratiæ, ut aliis inde exurgat meſſis beneficentiæ. Plurima omnino diſpenſationi meæ commiſiſti bona, ut conſervis benefaciendi daretur materia.

A te,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

A te, fonte omnis boni, deſcendunt in me bonorum rivuli. Quicquid ſum, quicquid poſſideo, quicquid elargior, illud totum à benignitate tua dependere fateor. Pro hac immenſa tua miſericordia gratias tibi ago in ſeculum, Amen.

CAP. XII.

Gratias agit pro Sacramento Baptiſmi ſibi collato.

TIbi, ô æterne & miſericors Deus, Pater, Fili, & Spiritus ſancte, ſupplices ago gratias, quod ſancto Baptiſmi lavacro ab omnibus peccatis me abluiſti, in fœdus gratiæ recepiſti, & hæredem æternæ vitæ ſcripſiſti. Tuum agnoſco munus eſſe, quod ex Chriſtianis parentibus natus, per eoſdem ad cœleſtem illum fontem ſum delatus. Quot infantum myriades in ultima gentilitate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

naſcuntur, qui abſque ſalutari hocSacramento in peccatis ſuis moriuntur! Ab illis non ſeparavit me natura: ſed ſola tua exuberans gratia. Conjunctus illis eram culpæ communione: ſed ab iiſdem ſejunctus fui gratiæ tuæ participatione. Quanta hæc eſt bonitas tua, quod nondum te quærentem *a* inveniſti, nondum petentem exaudiviſti, nondum pulſanti aperuiſti! Hæc miſericordia tua exſuperat omnem prædicationem; quinimo & omnem admirationem. Baptizatus ſum in nomine *b* tuo ſancto; invocatum ſuper me nomen tuum: utique ergo in cœleſtem familiam ſum receptus, filius cœleſtis Patris, frater Chriſti, & templum Spiritus ſancti factus.
Sanctum

a *Matth.* 7. *verſ.* 7. b *Matth.* 28. *verſ.*19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Sanctum hoc eſt & cœleſte lavacrum: utique ergo in eo ab omnibus immunditiis meis ablutus ſum ac purgatus. Lavacrum eſt regenerationis *c* & renovationis: utique ergo per illud Spiritus ſancti gratia regeneratus ſum ac renovatus. Quicquid ſanctiſſima ſua obedientia, & precioſi ſanguinis ſui effuſione Chriſtus Salvator meus promeruit, id omne in ſalutarem Baptiſmi fontem veluti depoſuit. Baptiſmi igitur collatio, eſt ſanguinis Chriſti aſperſio. Precioſus ille Chriſti ſanguis ab omnibus peccatis *d* me mundat, & ſuper nives in conſpectu Dei me dealbat *e*. Æternum, ô æterne Deus, mecum iniiſti per Baptiſmum fœdus, ad quod per veram ac ſeriam

c *Tit.*3.*verſ.*5. d 1.*Ioh.*1. *verſ.*7.
e *Pſal.*51.*verſ.*9.

riam pœnitentiam ſemper mihi patet reditus. Deſponſaſti me tibi in æternum, in judicio & juſtitia, in gratia & miſericordia *f*; dediſti mihi in Baptiſmo arrham & pignus Spiritus *g*: ergo non projicies me â facie tua: ſed promiſſionis tuæ memor, introduces me ad cœleſtium nuptiarum gaudia. Vt in Baptiſmo Chriſti Mediatoris & capitis mei aperiebantur cœli *h*: ita per ejuſdem Baptiſmi communioné aperuiſti mihi januam Paradiſi. Vt in Baptiſmo Chriſti Spiritus ſanctus ſuper ipſum deſcendebat, & vox cœleſtis Patris dilectum hunc eſſe Filium aſſerebat: ita per ejuſdem Baptiſmi communionem Spiritus ſancti particips ſum factus, & in Filium Dei

f *Oſe.2.verſ.19.* g *Epheſ.1. v.14.* h *Matth.3. v.16.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Dei adoptatus. Pro quo immenſo beneficio gratias tibi ago, Deus meus, in ſeculum, Amen.

CAP. XIII.

Gratias agit pro Sacramento Cœnæ Dominicæ.

QVantas tibi, ſumme Deus, debeo gratias, quod in ſacratiſſimo Cœnæ myſterio Filii tui corpore & ſanguine me cibas! Quid in cœlo ac terra preciosius ac præſtantius quam divinum illud Filio tuo perſonaliter unitum corpus? Quodnam certius gratiæ tuæ teſtimonium ac pignus, quam pretioſus ille Filii tui ſanguis, in ara crucis pro peccatis meis effuſus? Ipsũ redemtionis meæ mihi donas precium, ut firmiſſimũ extet gratiæ tuæ erga me teſtimonium. Quoties ex Baptiſmi fœdere per peccata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſum prolapſus; toties per verã pœnitentiam & ſalutarem hujus cœnæ uſum, ad illud mihi patet reditus. Novi Teſtamenti Sacramentum eſt; novis me ſemper beat chariſmatum muneribus. In hoc corpore ipſa vita habitat; inde ad æternam vitam me reficit ac vivificat. Per hujus ſanguinis effuſionem præſtita eſt pro peccatis noſtris ſatisfactio; inde ejus bibitione confirmatur mihi peccatorum remiſſio. Dicit *a* Chriſtus, dicit Veritas, Quiſquis manducaverit carnem meam, & biberit ſanguinem meũ, habet vitam æternam, & ego reſuſcitabo eum in noviſſimo die. utique ad vitam; utique ad gloriam. Hic enim eſt panis vitæ *b*, qui de cœlo deſcendit; ut, qui comederit ex eo, non moriatur, ſed

a *Ioh. 6. verſ. 54.* b *verſ. 50.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſed vivat in æternum. Fidei manducatio eſt, quam Chriſtus commendat; quam ad Sacramentalem manducationem accedere omnino oportet, ut, quod ad vitam inſtitutum eſt, ad vitam à nobis accipiatur. Vera igitur fide ad cœleſte illud convivium accedo, firmiſſime perſuaſus, illud corpus, quod manduco, eſſe pro me in mortem traditum: illum ſanguinē, quem bibo, eſſe pro peccatis meis effuſum. Prorſus non poſſum dubitare de peccatorum remiſſione, cum confirmetur ipſius precii, pro peccatis meis oblati, participatione. Prorſus non poſſum dubitare de Chriſti inhabitatione, cum eandem mihi obſignet corporis & ſanguinis ſui communicatione. Prorſus non poſſum dubitare de Spiritus ſancti adjutorio, cum infirmitas mea

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tanto corroboretur præſidio. Non metuo à Satanæ inſidiis, cum Angelicus hic cibus ad pugnam me corroboret. Non metuo à carnis illecebris, cum vivificus & ſpiritualis hic cibus virtute Spiritus me confortet. Hæc *c* ſumta & hauſta faciunt, ut Chriſtus in me habitet, & ego in Chriſto. Non patietur bonus ille paſtor oviculam, ſuo corpore & ſanguine paſtam, ab infernali lupo devorari: nec permittet, ſpiritus robur ab infirmitate carnis meæ ſuperari. Tibi, ó benigniſſime Salvator, ſit laus, honor & gratiarum actio in ſeculum, Amen.

CAP.

c *Hilar. lib.* 8. *de Trinit. pag.* 141.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Cap. XIV.

Gratias agit pro cuſtodia à variis malis.

ÆTernas tibi, ô æterne & miſericors Deus, ago gratias, quod ab innumeris malis ac periculis hactenus me cuſtodiviſti, & ſanctorum Angelorum patrocinio tutum præſtitiſti. Plures ſunt gratiæ tuæ privativæ, quibus mala à me prohibes, quam poſitivæ, quibus bona mihi exhibes. Quotquot animæ ac corporis mala in aliis video, totidem miſericordiæ erga me tuę beneficia agnoſco. Siquidem quod ab illis immunis ſim, ſoli bonitati tuæ debeo. Quanta eſt Diaboli potentia! quanta ejuſdem fraudulentia! Quoties igitur malignus ille ſpiritus callidiſſimus, idemque potentiſſimus noſter adverſarius, damna mihi conatus

eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

eſt inferre, toties benignitatis tuæ ſcuto & Angelorum patrocinio tutus retia iſta potui effugere. At quis Diaboli percenſere poterit inſidias? Ecquis igitur beneficiorum tuorum percenſere poterit divitias? Quando per noctem ſomnum capio, oculus providentiæ tuæ ſuper me vigilat, ne infernalis hoſtis, leonis rugientis inſtar circumiens *a*, ſuis inſidiis ac viribus me opprimat. Quando interdiu tentationibus ſuis Satanâs me aggreditur, robur dextræ tuæ me benigniſſime confortat, ne fraudulentus ille tentator in caſſes ſuos me illiciat. Quando innumerus malorum cervicibus meis inſtat exercitus, Angelorum tuorum caſtra ſunt circa me *b* murus igneus.

a 1. *Pet.* 5. *verſ.* 8. b *Pſalm.* 34. *verſ.* 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

igneus *c*. Nulla eſt creatura, viliſſima licet ſit & minima, à qua non immineant mihi varia periculorum genera. Quam magnum igitur ac immenſum beneficium eſt, quod tua me ab illis tutum præſtat cuſtodia! Anima mea ad peccatum; corpus ad lapſus pronum. Animam igitur meam, benigniſſime Pater, regis per Spiritum tuum; corpus per Angelicum ſcutum: ſiquidem mandaſti Angelis tuis de me, ut in viis meis omnibus me cuſtodiant, & manibus ſuis veluti ferant *d*, ne forte ad lapidem pedes mei impingant. Miſericordiæ tuæ acceptum fero, quod non ſim conſumtus *e*. Nova ſingulis diebus me circumſtant pericu-

la:

c *Zach*. 2. *verſ*. 5. d *Pſalm*. 91. *verſ*. 11. & 12. e *Thren*. 3. *verſ*. 22.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

la: nova igitur quolibet mane ſuper me miſericordia tua f. Non dormitas, nec dormis g, ô fidelis ac vigil cuſtos animæ & corporis. Gratia tua eſt dexteræ meæ umbra, ne meridiani h me percutiant apertæ & violentæ perſecutionis radii, neve nocturnæ occultarum inſidiarum obnoxius reddar caligini. Cuſtodis ingreſſum, dirigis progreſſum, gubernas exitum. Pro quo beneficio tibi ac nomini tuo cantabo in æternum, Amen.

CAP. XV.

Gratias agit pro æternæ ſalutis promiſſione.

GRatias tibi ago, mi Pater cœleſtis, quod non ſolum dediſti mihi gratuitam peccatorum

f *verſ.* 23. g *Pſalm.* 121. *verſ.* 4. h *verſ.* 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

torum remiſſionem, ac interiorem ſpiritus renovationem, ſed etiam certam æternæ ſalutis promiſſionem. Quanta hæc eſt bonitas tua, quod mihi indigno & peccatori, miſericordiam tuam toties experto, donaſti, uſque ad cœleſtia ſperanda præſumere, & de æternis ſupernæ domus palatiis inhabitandis ſpem minime dubiam concipere *a*! Æternæ illius & veræ vitæ bona tam magna ſunt, ut non poſſint menſurari: tam copioſa, ut non poſſint numerari: tam longinqua, ut non poſſint terminari: tam precioſa, ut non poſſint æſtimari *b*. Quanta igitur tua bonitas ac erga me immeritum benignitas, quod bonorũ iſtorum

a Bernh. ſerm. 2. de ſept. panib. fol. 181. b *Bonav. lib. 7. Compend. cap.* 31.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

rum certa promiſſione in hoc vitæ ergaſtulo me beas! Spe ſalvum me jamdum eſſe factum Apoſtolus veritatis teſtatur *c.* Spem non confundere, evidenti ejuſdem teſtimonio *d* comprobatur. Eccur igitur navicula cordis mei, in quo Chriſtus per fidem vehitur, cum procellis ac fluctibus dubitationum toties conflictatur? Promiſſionem ſalutis *e* mihi dediſti, ô Deus, qui es Deus veritatis: quomodo adhuc dubitare poſſum, an hæc promiſſa tua ſint verba immotæ & invariatæ certitudinis? Gratuita eſt illa vitę promiſſio: proinde non pendebit ab operum meorum merito. De beneficiis tuis ex gratia promiſſis tam certus eſſe poſſum per fidem, quam certus ſum de

c *Rom.8.v.24.* d *Rom.5. verſ.5.* e *Pſalm.31.verſ.6.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

de exhibitis per oculorum ſpeciem. Corpore & ſanguine Filii tui me cibas, Spiritus ſancti interno teſtimonio me obſignas: quodnam certius teſtimonium vel precioſius pignus eſſe poteſt, quo ſalutis promiſſionem mihi confirmatam reddas? Re ipſa experior, te eſſe mecum in præſentis vitæ tribulatione *f*: quomodo non ero tecum in æternæ vitæ beatiſſima conſolatione? Si tanta mihi præſtas in hujus mundi tugurio, quanto majora præſtabis in cœleſtis Paradiſi palatio? Quicquid ſperandum promiſiſti, tam certum mihi eſt, quam omnia ea, quæ in hoc mundo utenda contuliſti. Miſericordia & veritas tua roborata eſt *g*, ac roborabitur ſuper me in ſeculum. Miſericordia tua

---

f *Pſ. 91. verſ. 15.* g *Pſ. 117. verſ. 2.*

tua prævenit me; eadem etiam ſubſequetur me *h*. Prævenit in juſtificatione : ſubſequetur in glorificatione. Prævenit, ut pie viverem : ſubſequetur , ut tecum ſemper vivere poſſim. Ergo miſericordiam illam & veritatem tuam prædicabo in ſeculum, Amen.

PARS TERTIA.

De meditatione noſtræ indigentiæ.

MEditatio indigẽtiæ noſtræ nos ex nobis nihil ſpiritualium bonorum habere oſtendit; ideoque omnem propriarum virium fiduciam abjiciendam , & ad ſolum miſericordiæ divinæ auxilium,

h *Pſ.23.verſ.6.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

lium, propter Chriſtum promiſſum, confugiendum eſſe docet. Hac multiplicis indigentiæ noſtræ conſideratione erigitur cor noſtrum ad Deum; ab eo petit veteris hominis mortificationem, ac novi renovationem, omnibus renatis quotidie neceſſariam. Renovatio illa conſiſtit in fidei, ſpei, caritatis, humilitatis, patientiæ, manſuetudinis, caſtitatis & reliquarum virtutum conſervatione ac incremento: quod ſeriis precibus à Deo expetendum. Præterea, cum quotidie à carne, mundo & Satana oppugnemur; ita quidem, ut caro noſtra ad terrenorum amorem nos ſolicitet; mundus ſuis odiis, ac Satanas ſuis inſidiis nos oppugnet: ideo pro contemptu terrenorum, pro abnegatione noſtri, pro victoria mundi, pro conſolatione in omnibus adverſis, pro vera quiete animæ, pro victoria

in tentationibus, & cuſtodia ab inſidiis Diabolicis, quotidie Domino exercituum, ſummo illi agonothetæ noſtro, ſupplicandum. Deniq;, cum in hora mortis & judicii auxilium Dei cumprimis nobis ſit neceſſarium; ideo pro beato vitæ exitu, & beata ad vitam reſurrectione ſingulis diebus humiliter precandum.

Cap. I.

Pro meditatione veteris hominis orat.

SAncte ac miſericors Deus, Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, te per eundem Filium tuum in Spiritu ſancto ſupplex oro, ut mortificationem veteris hominis, quotidie mihi neceſſariam, efficaciter in me velis operari, ut ſecundum interiorem hominem in te poſſim confortari. Habitat in carne mea

mea peccatum *a*; da mihi robur Spiritus, ne concedam illi in me dominium *b*. Abſcondita mea peccata collocas in lumine vultus tui *c*, eadem, quæſo, colloces in lumine cordis mei, ut ea videam & doleam, eorumque condonationem humiliter quæram. Nondum penitus liber ſum à peccati inhabitatione: concede, quæſo, propitius, ut liber ſim à peccati reatu & condemnatione. Lex peccati in membris meis repugnat legi mentis meę renovatæ *d*: da mihi Spiritus tui gratiam, ut legem peccati captivem, ne à carnis captiver vetuſtate. Caro in me concupiſcit adverſus ſpiritum; ſpiritus adverſus carnem *e*. Spiritus quidem

a *Rom.* 7. *verſ.* 17. b *Rom.* 6. *v.*12. c *Pſal.*90. *v.*8. d *Rom.* 7. *v.*23. e *Gal.*5. *v.*17.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quidem promptus, ſed caro infirma *f*. Spiritui igitur meo virtutis ac roboris tui concede divitias, ut ſuperare queat oppugnantis carnis pravas concupiſcentias. Meretricia illa Delila *g* blanditiis ſuis quotidie me oppugnat: corrobora me per ſpiritum tuum in interiore homine *h*, ne vires ejus tandem frangat. O quam grave & durum eſt adverſus ſeipſum, hoc eſt, adverſus carnem pugnare! Quam difficile atque arduum eſt domeſticum hoſtem expugnare? Niſi in hoc duello cœleſti virtute me induas, metuendum erit, ne ſuccumbere cogar propter abſcõditas hujus hoſtis inſidias. Preme, ure, ſeca, mortifica veterem hominem, ut effugere poſſim blandam ipſius

f *Matth.* 26. *v.* 41. g *Iud.* 16. *v.* 6
h *Epheſ.* 3. *v.* 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ipſius fraudem ac ſeductionem. Da, ut quotidie in me moriar, ne blanditiis carnis à vera vita, quæ in Chriſto eſt, abſtrahar. Accende in corde meo Spiritus ignem, ut in ſacrificium tibi offeram dilectũ animæ filium, concupiſcentias pravas, & propriam voluntatem. Caro & ſanguis regni Dei hæreditatem accipere non poſſunt *i*. Moriantur igitur in me, ne excludar à regno cœleſti. Qui ſecundum carnem vivunt, morientur: qui ſpiritu actiones carnis mortificant, vivent *k*. Qui Chriſti ſunt, carnem cum ſuis concupiſcentiis crucifigunt *l*. Carnem igitur meam confige & crucifige, ô Chriſte, in ara crucis pro me confixe & crucifixe, Amen.

i 1. *Cor.* 15. *v.* 51. k *Rom.* 8. *v.* 11. l *Gal.* 5. *v.* 24.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. II.

Pro conſervatione & incremento fidei orat.

ACcendiſti in corde meo, vive & æterne Deus, veræ & ſalvificæ fidei lucem; illam ut clementer cōſervare & augere velis, ſuppliciter precor tuam bonitatem. Fidei infirmitatem quandoque ſentio; dubitationum procellis ſępe fluctuo: ideo ut fidem mihi adaugere digneris *a*, cum Apoſtolis humiliter clamo. Cor meum proponit tibi verbum tuum *b*: Calamum contritum non confringes, & linū fumigans non extingues *c*. Theſaurum meum in vaſe fictili porto *d*; faculam fidei in vaſe fragili abſconditam geſto: quid aliud reſtat, quam ut ſeriis pre-

a *Luc*. 17. *verſ*. 5. b *Pſal*. 27. *v*. 8. c *Eſa*. 42. *v*. 3. d 2. *Cor*. 4. *v*. 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

precibus ac gemitibus, ejus cuſtodiam tibi commendem, & pro incremento ejuſdem quotidie ſupplicem? In hujus vitæ ac mundi tenebris fac me participem cœleſtis fidei lucis. Verbum tuum lux eſt & vita: cõcede mihi propitius, ut vera fide verbo tuo adhæream, ac lucis & vitæ filius per te fiam. Contra omnes Satanæ tentationes, contra omnes mundi oblocutiones, imo contra proprii cordis cogitationes prævaleant in me verbi tui conſolationes. Vnicum Scripturæ verbum cœlo ac terra eſt dignius, cum ſit cœlo ac terra *e* firmius. Effice in me per Spiritum tuum ſanctũ, ut verbo tuo firmiter credam, & ſenſus ac rationem ſub fidei obſequium *f* redigam. Promiſſiones tuæ ſunt gratuitæ, nec

e Luc. 21. v. 33. f 2. Cor. 10. v. 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

pendent à dignitatis & meritorum meorum conditione. Certiſſima igitur fide in illas potero recumbere, & ex toto corde bonitati tuæ confidere. Per fidem Chriſtus in corde meo habitat *g* & vivit *h*. Conſerva igitur in me gratuitum fidei donum, ut cor meum ſit & maneat perpetuum Chriſti habitaculũ. Fides eſt omnium bonorum operum ſemen, & ſanctæ vitæ fundamentum. Hanc igitur, benigniſſime Pater, in me conſerva & confirma: ne ſpiritualis mea meſſis ac domus patiatur detrimentum. Corrobora fidem meam, ut mundum & Principem mundi vincat *i*: auge illius lucem, ut ſplendidiores radios indies exterius ſpargat *k*: conſerva

g *Epheſ.3.v.17.* h *Gal.2. v. 20.* i *1.Ioh.5.v.4.* k *Matth.5.v.16.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

conſerva eam in mediis mortis tenebris, ut ad veram vitam mihi præluceat. Rege me Spiritu tuo ſancto, ne concupiſcentiis carnis conſentiendo & peccatis contra conſcientiam indulgendo fidem amittam: ſed quod in me cœpiſti opus bonum, confirma, ut perſeveranti fide æternæ vitæ hæreditatem acquiram, Amen.

CAP. III.

Pro conſervatione & incremento ſpe precatur.

OMnipotens, æterne ac miſericors Deus, oro te per ſanctiſſima vulnera Filii tui, conſerva in me fulcimentum vivificæ ſpei *a*. Fluctuat quandoque cor meum, veluti navis in medio mari; concede mihi anchoram tutam ac firmam

a *Rom.15.verſ.13.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

immotæ ſpei *b*. Compeſce fluctus tentationis ac dubitationis, qui es Deus ſpei & omnis conſolationis *c*. Quam certa ac immobilis promiſſionum tuarum veritas, tam certa in me eſſe poterit ſanctæ ſpei firmitas. Promiſſis tuis nitor; non deſtitues me auxilio: benignitati tuæ confido; non deſtitues me ſolatio: Scio cui credidi, & certus ſum, quia potens es ſervare depoſitum meum in diem illum *d*. Certiſſime perſuaſus ſum, quod qui cœpiſti in me opus, idipſum etiam perficies uſque in diem Ieſu Chriſti *e*. Tria *f* ſunt, quæ me proſtratum erigunt, trepidantem fulciunt, fluctuantem dirigunt; vide-

b *Heb*.3, *verſ*.6. c 2. *Cor*. 1. *v*.3. d 2. *Tim*.1. *v*. 12. e *Phil*.1. *v*. 6. f *Bernh*.*ſerm*.3, *de fiact*. *ſept*.*panum*, *col*. 183.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

videlicet, caritas adoptionis, veritas promiſſionis, poteſtas redditionis. Hic eſt funiculus triplex, quem mihi è cœleſti patria in hunc carcerem demittis, ut me ſubleves, ac in conſpectum gloriæ tuæ trahas: hæc ſpes meæ ſalutis anchora, hæc ad Paradiſum ducens ſemita. Meditatio tuæ juſſionis facit, ut ſperem: meditatio tuæ promiſſionis facit, ut tranquilletur cor meum, ſi ſperem: meditatio tuæ bonitatis prohibet, ne de tuis miſerationibus deſperem: meditatio propriæ meæ fragilitatis facit, ne in me vel in meis viribus ac meritis ſperem. Quanto minus ſpes mea in fragilibus ac fluidis præſentium bonorum & humani auxilii arenulis figitur, tanto ſolidius ac certius ſupra immotam ac firmam promiſſionum tuarum & cœleſtium bonorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

petram ſtabilitur. Vni cor meum tibi, ut penitus à mundo me abſtraham, & ex toto corde tibi adhæream. Ad te confugio, tanquam ad thronum gratiæ *g* & aram miſericordiæ, ad arcam fœderis & aſylum libertatis, ad petram *h* roboris & portum ſalutis. In me nil niſi peccatum, mors, condemnatio; in te nil niſi juſtitia, vita, ſalus, conſolatio. Deſpero igitur in me; ſed ſpero in te: in me collidor; in te erigor. Multiplicentur ſane tribulationes; adſint modo ac ſperantem erigant vivificæ tuæ conſolationes. Tribulationes pariunt patientiam, patientia probationem, probatio ſpem, ſpes non confundit *i*. In te, Domine, ſperavi; non confundar in æternum *k*, Amen.

CAP.

g *Heb.4.verſ.16.* h *Pſal.18. v.3.* i *Rom.5. verſ.4.* k *Pſ.31.v.2.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Cap. IV.

Pro conſervatione & incremento caritatis orat.

ÆTerne ac miſericors Deus, qui es ipſa caritas *a*, concede mihi veræ ac ſinceræ dilectionis ſpiritualis divitias. Cor meum frigidum eſt ac terreum; ô ignis, ô caritas, accende me! Cor meum durum eſt ac lapideum; ô petra, ô caritas, emolli me! Cor meum ſpinis irarum ac ſentibus odiorum eſt repletum; ô benigniſſime Pater, ô caritas, expurga me! Diligam te, Deus, fortitudo mea *b*, petra mea, & arx mea, liberator meus, Deus meus, ſcutum meum & cornu ſalutis meæ *c*. Quicquid in creaturis bonum ac præſtans video, id

---

a 1. *Iohan*. 4. *v*. 17. b *Pſal*. 18. *v*. 2. c *verſ*. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

omne in te, qui es ſummum bonum, abundantius & excellentius invenio: te igitur toto corde ſuper omnia diligam, in quo tantam agnoſco bonorum ubertatem & præſtantiam. Tanto mihi melius, quanto magis in te ivero, quo nihil melius: Ire autem potero, non ambulando pedibus corporis, ſed amando deſiderio cordis. Si pulchritudinem deſidero, tu es omnium pulcherrimus; ſi ſapientiam, tu omnium ſapientiſſimus; ſi divitias, tu omnium ditiſſimus; ſi potentiam diligo, tu omnium potentiſſimus; ſi fortitudinem, tu omnium fortiſſimus; ſi honorem, tu omniũ glorioſiſſimus. Dilexiſti me ab æterno: diligam te viciſſim in æternum. Dilexiſti me teipſum mihi dando: diligam te me totum per amorem viciſſim tibi reddendo. Cor meum inardeſcat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

deſcat, omnis creatura vileſcat, tu ſolus animæ meæ dulceſcas. Naturam humanam Filio tuo inſeparabili fœdere uniri voluiſti: quanto magis convenit cor meum inſeparabili amoris vinculo tibi copulari? Amor divinus Filium tuum è cœlo ad terrās traxit, columnæ ad flagellationem alligavit, & cruci ad mortem affixit: an non tam fervida amoris flamma cor meum è terris ad cœlum elevaret, ac tibi ſummo bono indivulſe alligaret? Magna & te & me injuria afficerem, ſi terrena, vilia ac modica diligerem, quem tantę dignitatis feciſti, ac tam larga promiſſa mihi dediſti, ut te amare mihi liceat. Ex hoc amore tui naſcatur etiam in corde meo ſincerus amor proximi. Quicunque te *d*, ô ſum-

---

d *Ioh*. 14. *verſ*. 15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ô ſummum bonum, diligit, etiam mandata tua cuſtodit: cum probatio dilectionis ſit operis exhibitio: Quare cum proximum diligere præceperis, ideo nemo te ſincere diligit, qui dilectionis debitum proximo non impendit *e*. Quiſquis ſane proximus ſit, tam carum eum habuiſti, ut eum mirabiliter creares, miſericorditer liberares, & ad conſortium regni tui benigniſſime vocares. In te igitur ac propter te proximum amare debeo, quem à bonitate tua ad tantæ gloriæ decus elevatum conſpicio. Hanc veram & ſinceram dilectionem in me robores & augeas, qui es æterna & invariabilis caritas, Amē.

CAP.

e 1. *Ioh.* 4. *verſ.* 20.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. V.

Pro conſervatione & incremento humilitatis precatur.

OMnipotens ac miſericors Deus, qui omnis ſuperbiæ oſor es acerrimus, concede mihi, ut ſim roſa caritatis, & viola humilitatis: ut bonum fragrantiæ odorem per opera caritatis ſpargam, & humiliter in corde meo de me ſentiã. Quid ego coram te, Domine? Pulvis, cinis, umbra, nihil. Quare cum nihilum ſim in conſpectu tuo, concede, ut nihili me æſtimem in conſpectu meo. Deprime connatum cordis mei tumorem: ut ſuſcipiam cœleſtis gratiæ rorem. Neque enim ſurſum aſcendunt fluenta gratiæ tuæ in elatos montes: ſed deorſum feruntur in depreſſas humilis cordis convalles. Nihil quicquam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quam meum, præter infirmitates & iniquitates. Quicquid in me boni, ex fonte bonitatis tuæ ad me deſcendit: proinde mihi nihil quicquam bonorum arrogare poſſum, cum nihil ſit proprie meum. Quanto de te ſentio ſublimius, tanto de me ſentire cogor indignius. Abſit à me, abſit quam longiſſime, ut de bonis tuis, benigniſſime Domine, velim ſuperbire, & alios propterea deſpicere. Theſauros bonorum tuorum in arculam cordis mei depoſuiſti, quos & quantos voluiſti: abſit à me, ut illos mihimet ipſi aſſcribam, vel meæ dignitati attribuam. Accendiſti in corde meo per ſpiritum tuum ignem pietatis & caritatis: concede, quæſo, ut illũ obtegere poſſim per cinerẽ humilitatis. Quantula eſt illa gloria, quæ homini ab homine datur? Quantula

laus,

laus, qua homo ab homine decoratur? Qui tibi, ô Creator maxime, magnus eſt, is vere magnus; qui tibi placet, is vero rerum æſtimatori placet. Nemo autem tibi placet, niſi qui ſibi diſplicet. Tu es vitæ meæ vita: tu animæ meæ anima. Ergo vitam & animam meam in manus tuas reſigno, & humili corde tibi totus adhæreo. Excelſum tuum reſpiciat meam humilitatem, altiſſimum tuum reſpiciat meam vilitatem *a*. Ah cur tantopere deſidero extolli in mundo, cum in illo nihil ſit mundum? Cur tantopere me effero, cum me graviter premat peccati jugum? Configat cor meum ſtimulus ſancti timoris, ne fortaſſis occupetur periculoſiſſimo morbo ſpiritualis tumoris. Sint perpetuo in con-

ſpectu

a *Pſ.113.verſ.7.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſpectu meo innumera peccata mea; in oblivione vero qualiacunque mea bona opera. Plus contriſtet me peccatorum meorum memoria, quam immundi & imperfecti alicujus, quod feci, operis boni gloria. In te ſolo lætor & glorior, qui es gaudium & gloria mea in ęternum, Amen.

CAP. VI.

Pro dono & incremento patientiæ precatur.

OMnipotens, æterne ac miſericors Deus, ſupplicibus gemitibus imploro tuam gratiam, ut concedas mihi veram ac ſinceram patientiam. Caro mea ſemper expetit ſibi grata, hoc eſt, mollia & carnalia: renuit autem patienter ſufferre adverſa. Hunc carnis affectum in me potenter, quæſo, deprimas, ac patientiæ robore infirmi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

[f]irmitatem meam ſuffulcias. O [C]hriſte Ieſu, doctor patientiæ [&] obedientiæ, Spiritu ſancto [i]nterius me inſtrue, ut diſcam [a] te *a* voluntatem propriam [a]bnegare, & impoſitam cru[c]em patienter portare *b*. Gra[v]iora pro me paſſus es, quam [i]mponis: duriora ſupplicia ſum promeritus, quam infli[g]is. Coronam ſpineam ac cru[c]is pondus geſtaſti, ſanguinem ſudaſti, & torcular iræ propter me calcaſti *c*: cur igitur tantil[l]um paſſionis atque afflictionis patienter ſuſcipere recuſarem? cur triſti imagini tuæ in hac vita conformari detrectarem? De torrente paſſionum in via bibiſti *d*: cur ex calice crucis hauſtulum exiguum renuerem?

Aeternas

a *Matth.* 11. *verſ.* 29. b *Mat.* 16. *verſ.* 24. c *Eſaiæ* 63. *verſ.* 3. d *Pſ.* 110. *verſ.* 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Aeternas pœnas peccatis meis ſum promeritus: cur paternam caſtigationem in hoc mundo non ſufferrem? Quos ab æterno ante jacta mundi fundamenta præſciviſti, eos etiam imagini Filii tui in tempore hujus vitæ conformari decreviſti *e*: ergo ſi hanc conformationem per crucem patienter non ferrem, ſanctum & æternum tuum de ſalute mea conſilium deſpicerem; quod procul à me, ſervo tuo indigniſſimo, abeſſe jube. Probationis eſt, non reprobationis, quod variis calamitatib⁹ me exerces: quantum imponis crucis & tribulationis, tantum etiam confers lucis & conſolationis: nec tam caſtigatio, quam remuneratio augetur. Non ſunt condignæ paſſiones hujus vitæ *f* ad cœleſtem

e *Rom.* 8. *v.* 29. f *Rom.* 8. *v.* 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

leſtem illam conſolationem, quam in hac vita ſimul immittis, & ad cœleſtem illam gloriam, quam in futura promittis. Scio, te mecum eſſe in tribulatione g, cur igitur nõ lætarer potius de tuæ gratiæ præſentia, quam triſtarer de crucis mihi impoſita ſarcina? Duc me, quamcunque velis per viam, Magiſter ac doctor optime; per ſpinas ac vepres ſequar te; tantum, ut ſequi poſſim, trahe ac ſuſtenta me. Submitto caput meum, ut imponas coronam ſpineam, certiſſime perſuaſus, fore ut olim imponas coronam gloriæ æternam, Amen.

CAP.

g *Pſalm.91.verſ.15.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. VII.

Pro dono & augmento manſuetudinis precatur.

O Benigniſſime Domine, qui φιλανθρώπως nos ad pœnitentiam invitas *a*, & μακροθύμως noſtram converſionem expectas, da mihi longanimitatis ac manſuetudinis divitias. Fervet in corde meo iracundiæ incendium, quoties exiguum à proximo oritur nocumentum. Supplex igitur precor, ut per Spiritũ tuum mortifices hunc carnis meæ affectum. Quam dura verba, duriora verbera, ac duriſſima ſupplicia dilectus tuus Filius propter me pertulit! nec, cum maledictis inceſſeretur, maledicta viciſſim retulit *b*, ſed juſte judicanti *c* omnia

a *Rom.* 2. *v.* 4. b 1. *Pet.* 2. *v.* 23. c *Geneſ.* 18. *v.* 25.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mnia tradidit. Quæ igitur hæc
ſt ſuperbia, quæ contumacia,
quod ego miſer ac mortalis,
erræ pulvis & cinis, ne quidem
verbulum paulo durius poſſim
ufferre & proximi offenſionē
nanſueto corde vincere! Diſci-
e, diſcite à me, quod mitis ſim
& humilis corde *d*, exclamas,
optime Chriſte: ſupplicibus te
mploro gemitibus, ſuſcipe me
n practicā illam Spiritus ſcho-
am, ut veram manſuetudinem
n ea diſcam. Quam gravibus
& variis peccatis te benigniſſi-
num Patrem offendo, quo-
rum quotidiana remiſſione in-
digeo. Cur igitur, homo cum
im, adverſus hominem iram
velim conſervare: & à te cœli
erræque Domino veniam au-
im poſtulare *e*? Nonne abſur-
dum

d *Matth.* 11. *verſ.* 29. e *Eccleſ.*
28. *v.* 3.

dum foret, erga hominem, me
ſimilem, nullam me capere
miſericordiam; & peccatorum
meorum abs te, Domine, pe
tere indulgentiam *f*? Niſi pro
ximo nævos ipſius remiſero
nec meorum peccatorum re
miſſionem ſperare potero *g*.
Ergo, ô benigniſſime Domine
multæ miſerationis & longa
nimitatis, da mihi Spiritum
patientiæ ac manſuetudinis, n
propter offenſas proximi iram
ſtatim ſuſcipiam, ſed eam, tan
quam animæ hoſtem, fugiam
vel certe incautius ſuſceptam
citiſſime deponam. Solis ſplen
dor ſuper iram meam non oc
cidat *h*, ne furoris mei teſti
abſcedat: Iratum ſomnus non
opprimat, ne morti, ſorori ſuæ
iratum me tradat. Si de hoſte
vin-

f *verſ.* 4. g *Matth.* 18. *verſ.* 35.
h *Epheſ.*4. *v.*26.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

vindictam ſumere cupio, cur non ad iram meam me converto; quæ certe eſt hoſtis maximus & nocentiſſimus, cum animam occidat, & æternæ morti me obnoxium reddat? Da etiam ori meo cuſtodiam, & in regendis vitæ actionibus prudentiam, ne verbis vel factis proximum offendam. Da ut proximo ſim per virtutum fragrantiam roſa redolens, non autem per offenſiones & detractiones ſpina pungens. Da, bone Ieſu, ut veſtigiis manſuetudinis tuæ inſiſtam, & ſincero corde proximum diligam, Amen.

CAP. VIII.

Pro dono & incremento caſtitatis orat.

SAncte Deus, qui es pudicitiæ & caſtitatis amator, ſpurcitiei vero ac libidinis acerrimus

oſor:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

oſor: per Chriſtum, caſtiſſimum animæ meæ Sponſum, te precor, ut veram caſtitatem, interiorem & exteriorem, animæ & corporis, ſpiritus & carnis, in me opereris & augeas: contra vero pravæ concupiſcentiæ ignem in corde meo extinguas. Configat ſanctus timor tuus carnem meam, ne ruat in libidinis proterviam. Cœleſtis caritas animã meam ad te evehat, ne terrenis fœtoribus inordinato amore adhæreſcat. Effunde ſuper me fluenta divinæ gratiæ, ut extinguantur in illis flammæ concupiſcentiæ, veluti in aqua extinguuntur ſagittæ igneæ. Anima mea ad imaginem tuam creata eſt, & per Chriſtum reparata: tibi Creatori, ac Redemptori, quin & mihi ipſi, injuriam maximam inferrem, ſi ſplendidam animæ faciem fuligine & maculis

culis inhoneſti amoris denigrarem. Habitat in corde meo Chriſtus *a*; habitat in corde meo Spiritus ſanctus *b*: is gratiæ ſuæ robore ac chariſmatum ſuorum munere me impleat, ut ſanctus ſim ſpiritu, ſanctus etiam corpore *c*. Absque ſanctimonia nemo videbit te *d* lumen puriſſimum. Quam ergo deſiderabilis & amabilis beatifica tui viſio, tam deteſtabilis ac odioſa mihi ſit caſtitatis deperditio ac labefactatio. Contriſtatur Spiritus S. ſpurci ſermonis ſcintillis *e*: quanto magis libidinum incendiis? Appetitus *f* libidinis plenus eſt anxietatis & vecordiæ; actus abominationis & ignominiæ; exi-

a *Eph.* 3. *v.* 17. b 1. *Cor.* 3. *v.* 16. c 1. *Cor.* 7. *v.* 34. d *Heb.* 12. *v.* 14. e *Epheſ.* 4. *v.* 30. f *Bernh. de converſ. cap.* 12.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tus pœnitudinis & verecundiæ: ardor ejus aſcendit uſq; in cœlum, ſed fœtor deſcendit uſque ad infernum. Cur igitur turpiſſimo huic hoſti velim oſtium animi pandere, eundemque in penetrale cordis recipere? Sanĉte ac fortis Deus, exercituum Domine, da mihi robur Spiritus, ut vincere poſſim hoſtem illum, qui pugnat in me contra me: da ut abſtineam non ſolum ab illicitis complexibus & exterioribus turpitudinis actibus, ſed etiam liber ſim ab interioribus iſtorum deſideriis ac flammis: cum non ſolum corpus purum, ſed etiam cor mundum à nobis requiras, & tam interiora quam exteriora ſanctiſſimis oculis tuis reſpicias. Crucifige carnem meam & concupiſcentiam ejus, ô Chriſte pro me crucifixe, Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. IX.

Pro contemptu terrenorum precatur.

SAncte Deus, Pater cœleſtis, invoco te per dilectum Filium tuum, ut per Spiritum ſanctum cor meum à terrenis abſtrahas, & ad cœleſtia deſideranda evehas. Quemadmodum ignis per naturam ſurſum evolat, ita ſpiritualis ignis caritatis & devotionis in corde meo accenſus ad cœleſtia tendat. Quæ & qualia ſunt terrena iſta omnia? vitro fragiliora, Euripo mobiliora, vento fugaciora. Stolidus igitur forem, ſi corde meo illis adhærerem, & veram animæ quietem in illis quærerem. In morte terrena omnia tandem, vel invito, ſunt deſerenda: effice in me, quæſo, ut cordis affectu voluntario ea prius deſeram. Mortifica in me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

amorem mũdi, ut creſcat Sanctus amor tui. Cuſtodi me per Spiritus ſancti auxilium, ne diligam hunc mundum, ne cor meum ex eo fiat immundum. Tranſit hujus mundi figura *a*, tranſit momentanea ejuſdem gloria, in propinquo eſt cœli & terræ ruina. Flecte igitur cor meum, ut ſim amator vitæ in perpetuum permanentis, non autem mundi hujus citiſſime fugientis. Quicquid in hoc mundo eſt, concupiſcentia carnis eſt, concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ *b*. At quam vanum eſt, concupiſcentiam carnis diligere? quam periculoſum, concupiſcentiis oculorum indulgere? quam noxium, ſuperbiam vitæ eligere? Non poteſt vere ab eo diligi Chriſtus cœleſtis vitæ panis,

a 1. *Cor.* 7. *v.* 31. b 1. *Ioh.* 2. *v.* 16.

nis, qui plenus eſt terrenis porcorum ſiliquis *c*. Non poteſt libere ad Deum evehi, cujus cor captivum eſt amore hujus mundi. Non eſt quo intret amor Dei, ubi vaſculum cordis repletum eſt amore ſeculi. Extingue igitur, ô Deus amor meus, in me terrenorum appetitum, tolle amoris mundani vinculum: effunde & expurga cordis mei vaſculum, ut ſincero amore te diligam, & perfecto corde tibi adhæream. Ah cur velim diligere ea, quæ ſunt in mundo *d*, cum deſiderium animæ meæ, ad æternitatem creatæ, non expleant, nec ullum omnino amorem mihi rependant? Illum anima mea amabit, cum quo in æternum habitabit: illuc præmittam cordis mei deſideria, ubi ęterna

---

c *Luc.*15.*v.*16. d 1.*Iohan.*2.*v.*15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mihi parata eſt gloria. Vbi theſaurus meus, ibi etiam erit cor meum *e*. Da mihi pennas columbæ *f*, ut in ſublime ad te evehar, & in foraminibus petræ abſcondar *g*, ne laqueis mundani amoris venator infernalis me capiat, meamque animam ad terrena iterum trahat. Totus mihi mundus amareſcat, ut ſolus Chriſtus animæ meæ dulceſcat, Amen.

CAP. X.

Pro abnegatione ſui orat.

O Ieſu Chriſte, Fili Dei vivi, qui in verbo tuo exclamas: Quicunq; vult meus eſſe diſcipulus, abneget ſeipſum, tollat crucem ſuam & ſequatur me *a*: oro te per ſanctiſſimam tuam mortem

e *Matth.6. verſ.* 21. f *Pſal.* 55. *verſ.*7. g *Cant.*2.*v.*14. a *Matth.* 16. *verſ.*24.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mortem & crucifixionem, perfice in me eam, quam requiris, mei abnegationem. Novi, facilius eſſe, omnes creaturas deſerere, quam ſeipſum abnegare. Quod igitur ex meipſo præſtare nequeo, illud ut in me perficias, humiliter peto. Conticeſcant in me voluntatis propriæ deſideria, ut audire poſſim divina tua alloquia. Eradicentur ex corde meo amoris proprii fibræ, ut creſcant in me ſuaviſſimæ divini amoris plantæ. Totus mihi & concupiſcentiis meis moriar, ut totus tibi tuæque voluntati vivam. Voluntas mea mutabilis eſt ac mobilis, vaga & inſtabilis: Da igitur ut voluntati tuæ meam ſubjiciam, & tibi ſoli immutabili ac perpetuo bono indivulſe adhæream. Tum demum divinæ in nobis creſcunt virtutes, quando naturales deficiunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

vires : tum demum in Deo fiunt *b* noſtra opera, quando mortificata eſt in nobis voluntas propria: tum demum vere in Deo ſumus ac vivimus *c*, quando in nobis ipſis quaſi annihilamur ac evaneſcimus. Ergo, ô vera vita, mortifica voluntatem meam, ut vere tibi vivere incipiam. Quicquid in nobis Deo probari debet ac placere, illud ab ipſo oportet in nos deſcendere. Soli igitur Deo omne bonum aſcribendum, & quod ipſius eſt proprium, ipſi relinquendum. Quicquid in nobis fulget ac coruſcat, id ab æterna & incommutabili luce oritur, quæ tenebras menti noſtræ innatas irradiat. Eo igitur modo lux *d* noſtra coram hominibus ſplendeat,

b *Ioh* 3. *v*. 21. c *Actor*. 17. *v*. 28.
d *Matth*. 5. *verſ*. 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

deat, non ut nobis. ſed ut Deo gloria exinde ſurgat. Hanc veræ cognitionis lucem, ô Chriſte vera lux, in mente mea accende: hanc proprii honoris abnegationem, ô Chriſte vera Patris gloria, in corde meo operare. Melius mihi in te quam in me. Vbi non ego, ibi felicius ego. Infirmitas mea fulciri deſiderat virtute tua; nihilum meum aſpirat ad robur tuum. Voluntas tua *e* ſancta in terra carnis meæ fiat, ut cœleſte tuum regnum in animam meam veniat. Mortifica in me amorem ac honorem proprium, ne impediat regni tui adventum. Si totum hominis bonum, eſt amare Deum; totum hominis malum, ſit, neceſſe eſt, amare ſeipſum: ſi ea veri boni conditio eſt, ut ſe

e *Matth.6. verſ.* 10.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

effundat; magnum malum erit amor proprius, qui ſua & aliorum bona ſibi vendicat. Si uni Deo omnis debetur gloria; maximum furtum erit honor proprius, qui aliena ad ſe trahit bona. Hunc amoris & honoris proprii affectum in me extingue, ô Chriſte, in ſeculum benedicte, Amen.

CAP. XI.

Pro victoria mundi precatur.

OMnipotens, æterne ac miſericors Deus, Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, da mihi Spiritus ſancti gratiam, ut de omnibus mundi tentationibus reportem victoriam. Oppugat me mundus odiis, blanditiis & perverſis exemplis: doce me mundi odia parvi æſtimare, blanditias ejus declinare, & pravorum imitationem vitare. Quid poterunt contra me mundi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mundi odia, ſi inſtar ſcuti tua me protegat gratia? Quid obeſſe mihi poterit, ſi omnes homines odio me proſequantur, modo tu, Deus meus, amore me complectaris? Viciſſim, quid prodeſſe mihi poterit, ſi omnes homines amore me complectantur, tuque interim iræ tuæ furore me proſequaris? Tranſit mundus, tranſeunt mundi odia: Sola autem ſolius Dei conſtans perennat gratia. Remove igitur, ô Deus, ex corde meo inordinatum illum timorem, ne mundi odia & perſecutiones extimeſcam: inſere vero plenam animi fiduciam ac ſpiritus fervorem, ut mundana odia, quippe tranſitorias nubeculas, contemnere diſcam. Cur ab iis mihi metuam, qui corpus occidunt *a*, animam autem occidere

---

a *Matth.* 10. *verſ.* 28.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

cidere non poſſunt ? Eum potius reverebor ac timebo , qui non corpus ſolum, ſed & animam detrudere poteſt in æterni ignis gehennam. Fides noſtra eſt victoria, quæ mundum vincit *b*. Fide enim , futura reſpicimus gaudia , ut præſentia perferre poſſimus adverſa: fide in bonitate divina recumbimus, ut hominum odia ſuſtinere poſſimus. Nec vero à ſiniſtris ſolum oppugnat me mundus odiis, ſed etiam à dextris ſuis me ineſcare conatur blanditiis: caudam habet pungentem ; ſed & faciem habet blandientem: Da mihi, ô Chriſte, guſtare ſuavitatem cœleſtis gaudii, ut pereat in me omnis amor mundi. Corruptus eſt animæ meæ guſtus, appetit terrena , & amarus ipſi videtur blan-

b 1. *Johan.* 5. *verſ.* 2.

blanditiarum mundanarum contemtus: at tu, ô vere rerum æſtimator, mundi illecebras reſpuere me docuiſti, & ad cœleſtia animam meam evehi voluiſti. Averte igitur, averte cor meum à mundi blanditiis, ut ad te converſum veris ac ſpiritualibus perfruatur delitiis. Quid profuit mundi amatoribus jam demortuis inanis gloria, brevis lætitia, tenuis potentia? Quid profuit momentanea carnis voluptas, & falſarum divitiarum ubertas? Vbi ſunt, qui ante paucos dies nobiſcum fuerunt? nihil de illis remanſit niſi cineres & vermes: comederunt ac biberunt ſecuri; vitam ſuam transegerunt carnali lætitia ebrii: nunc caro ipſorum vermibus in cibum hic datur, anima vero æterno igni illic cruciatur: omnis ipſorum gloria defloruit, & velut agri fœ-

num

num exaruit. Prohibe, ô Deus, ne ipſorum viis inſiſtam, ne ad eundem miſeriæ terminum perveniam: ſed per mundi victoriam duc me ad cœleſtis gloriæ coronam, Amen.

CAP. XII.

Pro conſolatione in adverſis, & vera quiete animæ precatur.

BEnigniſſime Pater, Deus omnis ſpei & conſolationis *a*, concede mihi in omnibus adverſis vivificam conſolationem, & veram animæ quietationem. Multas in corde meo ſentio anguſtias; ſed conſolationes tuæ lætificare poterunt animam meam *b*. Vana ac fruſtranea eſt omnis mundi conſolatio; in te ſolo eſt animæ meæ

a 2. *Cor.* 1. *verſ.* 3. b *Pſalm.* 94. *verſ.* 19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

meæ robur & ſuſtentatio. Premit me variarum calamitatum pondus: ſed interiori tuo alloquio & conſolatione redditur levius. Nulla creatura tantopere me poterit contriſtare, quin tu magis poſſis ſpiritu lætitiæ c me exhilarare. Nulla tantopere me coanguſtare poterunt adverſa, quin cor meum magis dilatari poſſit tua gratia. Vrget me æſtus variarũ afflictionum: ſed guſtus dulcedinis tuæ blandum mihi præſtat refrigerium. Deſtillant ex oculis lachrymarum flumina: ſed abſtergit d illas manus tua benigniſſima. Quemadmodum Stephano e protomartyri inter medios lapidantium ictus amicam faciem tuam exhibuiſti contuendam: ita mihi miſero in omnibus

---

c *Pſ.51.v.14.* d *Apocal.7.v.17.* e *Act.7.v.56.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

bus adverſis conſolationem tuam exhibere velis perfruendam. Quemadmodum in triſtiſſima mortis agonia Filio tuo Angelum miſiſti *f* conſolatorem: ita in lucta hac mea Spiritum mihi mittere velis ſuſtentatorem. Sine tuo robore ſub crucis onere collabor, ſine tuo adjutorio ab impetu variarum adverſitatum proſternor. Extingue in me mundi & creaturarum amorem: ſic mundi adverſa & creaturarum mutabilitas nullum mihi afferent amarorem. Qui corde ſuo adhæret mundo & creaturis, nunquam particeps fieri poterit veræ & imperturbatæ quietis. Siquidem terrena omnia perpetuis mutationum viciſſitudinibus ſunt obnoxia. Qui vero præſentibus hujus vitæ
bonis

f Luc. 22. verſ. 43.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

bonis non adhæret inordinata amoris cupiditate, is fugientibus iiſdem non torquebitur nimiæ ſolicitudinis anxietate. Effunde, effunde, ô Deus, ex corde meo mundi amorem & deſiderium, ut cœleſtis Eliſæus in vaſculum viduæ *g*, hoc eſt, animæ terrena conſolatione deſtitutæ, infundat cœleſtis gaudii oleum. Turbentur, mutentur, ſurſum ac deorſum volutentur terrena omnia; tu nihilominus es cordis *h* mei immota rupes ac firmiſſima petra. Num egena & infirma creatura turbare poſſit animæ quietem, quam in te creatore certam & immotam poſſideo? Num fluctus mundi, inquietiſſimi illius maris, convellere poſſint cordis mei petram, quam

g 2. *Reg.*4.*verſ.*3. h *Pſalm.* 73. *verſ.* 25.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quam in te ſummo & incommutabili bono fixam habeo? Quinimo pax tua exuperat omnem intellectum *i*; eadem etiam ſuperabit omnium adverſitatum incurſum. Quam interiorem pacem, à te, benigniſſime Pater, ſupplicibus gemitibus precor, Amen.

Cap. XIII.

Pro victoria in tentationibus & cuſtodia ab inſidiis Diabolicis precatur.

ADſis mihi, Deus Zebaoth, Deus fortis & miſericors, ne tentationibus ac inſidiis Satanicis ſuccumbam, ſed tuo præſidio tutus, tuoque auxilio ſuffultus, victor tandem evadam. Intus pavores, foris pugnæ *a*. Interius enim venenatis atque ignitis tentationum telis

---

i Philip. 4. v. 7. a 2. Cor. 7. v. 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

telis animam meam Diabolus vulnerat: exterius variis adverſitatibus ac mille inſidiarum generibus *b* me fatigat. Serpens eſt per fallacem deceptionem, leo per violentam aggreſſionẽ, draco per crudelem oppreſſionem. Ipſum cœleſtis exercitus Ducẽ auſus eſt aggredi *c*: num gregario mihi parcet militi? Ipſi capiti non dubitavit ſe opponere: quid mirum ſi infirmum corporis myſtici membrum cogitet proſternere? Nulla in me virtus, quæ poſſit adverſus hunc fortem armatum ſubſiſtere: nulla in me ſapientia, quæ poſſit fraudes ac retia hujus *μυριοτέχνȣ* effugere. Ad te igitur ſupplicibus gemitibus me converto, cujus potentia neſcit terminos, ſapientia numeros. Adſis mihi, ô Chri-

b *Eph. 6. v.11.* c *Matth.4.v.3.*

ô Chriſte, leo de tribu Iuda *d* fortiſſime, ut infernalem iſtum leonem in te ac per te poſſim vincere. Pugnaſti & viciſti pro me: pugna & vince in me: ut virtus tua in mea perficiatur infirmitate *e*. Illumina oculos mentis meæ, ut Satanicæ mihi conſpicuæ fiant inſidiæ: dirige pedes meos, ut occultos illius effugere poſſim laqueos. Victoria tentationis præbeat cordi meo teſtimonium cœleſtis regenerationis: promiſſionem victoriæ confirmet mihi præſentia tuæ gratiæ. Inſtrue, & armatum me redde fortitudinis tuæ robore *f* ut in hac duelli acie poſſim ſtare, ac hoſtem illum, à quo oppugnor, olim judicare *g*. Quo plures ac pericu-
loſiores

d *Apoc.* 5. *verſ.* 5. e 2. *Cor.* 12. *v.* 9. f *Epheſ.* 6. *verſ.* 7. g 1. *Cor.* 6. *verſ.* 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

doſiores ſunt hoſtis hujus inſidiæ, eo ardentius aſpiro ad auxilium tuæ miſericordiæ. Modo inſatiabilem terrenorum cupiditatem mihi inſtillat, ut compedibus avaritiæ illigatum à via juſtitiæ abducat: Modo iræ ſtimulis me inflammat, ut ad damnum proximo inferẽdum cor meum intus exardeſcat. Ad libidinem & voluptatum amorem aliquando ſolicitat: mox invidiam & ambitionem animo inſpirat. Antequam in peccatum prȩcipitet, pluma levius, aëre ac folio tenuius illud eſſe perſuadet, ut in ſecuritatem impellat: mox poſtquam in peccatum præcipitavit, illud cœli terræque machina majus, ac miſericordiæ divinæ ſtatera ponderoſius eſſe dictitat, ut ad deſperationem tandem adigat. Tot ac tantas hoſtis hujus inſidias non poſſum videre: quanto mi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

to minus eas potero meis viribus cavere? Ad te igitur confugio, qui es virtus mea ac petra roboris mei in ſeculum, Amen.

Cap. XIV.

Pro beato vitæ exitu & beata ad vitam æternam reſurrectione precatur.

O Ieſu Chriſte, Fili Dei vivi, crucifixe pro nobis & reſuſcitate, qui morte tua mortem noſtram deſtruxiſti, ac reſurrectione tua beatam ad vitam reſurrectionem nobis promeruiſti, te unum verũ Deum, cum Patre & Spiritu ſancto adoro, ac toto pectore precor, ut beatum mihi cõcedas ex hujus vitæ miſeriis egreſſum, ac beatum in die reſurrectionis & judicii ad vitam æternam ingreſſum. Scio, vitæ terminum divinitus

initus mihi præſtitutum *a*, ac
oſt mortem ſecuturum judi-
ium: adſis mihi in morte, qui
ro me mortuus es in cruce:
rotege me in judicii die, qui
ro me judicatus es injuſte.
Quando terreſtris hujus do-
nus meæ diſſolutum fuerit ta-
ernaculum *b*, introduc ani-
nam meam in cœleſtis Patriæ
omicilium. Quando in ago-
e mortis obtenebrantur oculi
nei, accende in corde meo lu-
em ſalvificæ fidei. Quando in
ora mortis occluduntur au-
es meæ, interno tuo alloquio
ne erige & conſolare. Quando
igidus ſudor erumpit ex mo-
bundis meis membris, fac
ne recordari ſanguinei tui ſu-
oris *c*, qui pro peccatis meis
ῤῥοπον eſt precium, ac mor-
tis

Heb. 9. *v.*27. b 2, *Cor.* 5. *v.*1.
*Luc.*22.*v* 44.

tis meæ ἀλεξίκακον remediũ
In ſudore apparet fervor, i
ſanguine precium, in decurſ
ſufficientia. Quando loquel
in ultimo illo agone incipit de
ficere, da ut poſſim per Spiritu
ſancti gratiam ad te ingemiſce
re. Quando extremæ iſtæ co
meum premunt anguſtiæ, adſi
mihi conſolatione & auxili
vivificæ tuæ gratiæ, & omn
creaturarum adjutorio deſtitu
tum in curam & clientelam
tuam recipe. Concede mih
patientiſſimam omnium ho
rorum & angorum toleran
tiam, & tandem ex carcere ill
educ animam meam. Oro te
per ſanctiſſima tua vulnera
quæ ſuſtinuiſti in paſſione &
cruce, da ut vincere poſſi
ignita Satanæ tela, quibus m
aggreditur in morte. Oro t
per acerbiſſimos, quos ſenſiſt
cruciatus, da ut perferre ac ſu

pera

perare poſſim omnes inferna-
lium poteſtatum inſultus. Sit
ultimum meum verbum in
hac luce, cum quo conſumma-
ſti omnia in cruce, atque ani-
mulam meam, quam tam cha-
ro precio redemiſti, in manus
tuas *d* commendatam ſuſcipe.
Beatam mortem beata etiam
ſequatur reſurrectio: in illo ſe-
veri judicii die libera me à ver-
bo aſpero, qui in hac vita tuo
me protexiſti adjutorio. Pecca-
ta mea gratiæ tuæ umbraculo
maneant tecta *e*, & in profun-
dum maris projecta *f*. Collige-
tur animula mea in faſciculum
viventium *g*, ut cum omnibus
electis ad æterni gaudii perve-
niam conſortium, Amen.

d *Luc.23. v. 46.* e *Pſ.32. verſ.1.*
f *Mich.7.v.19.* g *1.Sam.25.v.29.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

PARS QVARTA.

De meditatione indigentiæ proximi.

Meditatio indigentiæ proximi communẽ Ecclesiæ ac Reipublicæ ſalutem reſpicit, ac aliorum miſeriam ut ſuam aſpicit. Fructus hic eſt veræ & ſinceræ caritatis, quæ in unum corpus myſticum ſub uno capite Chriſto nos omnes colligat, ac totius Eccleſiæ omniumque illius membrorum ſeriam curam nobis commendat. Non eſt verum corporis membrum, quod totius ſtructuræ corporeæ incolumitatem pro virili conſervare non nititur, vel quod alteri membro patienti non compatitur. eandem ſtatue rationem eſſe in corpore Chriſti myſtico. Quicunque

igitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

igitur eſt verum ac vivum Chriſtianæ Eccleſiæ membrum, quotidie oret pro verbi conſervatione, pro Paſtoribus & Auditoribus, pro Magiſtratu & ſubditis, pro ſtatu œconomico. Hæ enim ſunt tres illæ Hierarchiæ, propter vitæ hujus incolumitatem & cœleſtis regni propagationem divinitus inſtitutæ. Oret etiam pro cognatis & benefactoribus, quibus ſpeciali quodam vinculo ſe obſtrictum agnoſcat; pro inimicis ac perſecutoribus, quorum converſionem ac ſalutem ſerio expetat; pro afflictis ac ærumnoſis, quorum calamitatibus ex animo ſeſe commoveri ſentiat.

CAP. I.

Pro conſervatione verbi & incremento Eccleſiæ orat.

OMnipotens, æterne ac miſericors Deus, Pater Do-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mini noſtri Ieſu Chriſti, qui per Spiritum ſanctum Eccleſiam ex genere humano colligis, & ſanctiſſimum cœleſtis doctrinæ depoſitum in ea cuſtodis; te adoro humiliter, ac precor ſuppliciter, ut verbi tui ſalutarem doctrinam inviolatam apud nos conſerves, & Eccleſiæ terminos quotidie latius propages. Accendiſti nobis ex immenſa miſericordia in his mundi tenebris lucem verbi tui: eam ne patiaris humanarum traditionum nebulis iterum extingui vel obſcurari. Dediſti nobis verbum tuum in ſalutarem animi cibum: prohibe, quæſumus, ne Satanæ deceptione ac hominum corruptione convertatur in toxicũ. Mortifica in nobis vitioſas carnis, terreſtria ſitientis, concupiſcentias, ut ſpirituales verbi tui, abſconditi illius mannæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

næ *a*, guſtemus delitias. Nemo poterit dulcedinem illius ſentire, niſi qui voluerit guſtare: Nemo autem eam guſtat, cujus palatum mundanis delitiis adhuc abundat. Verbum tuum eſt verbum Spiritus & vitæ *b*, verbum lucis & gratiæ: Tolle igitur carnales affectus & corruptos cordium noſtrorum ſenſus, ut nobis etiam interius luceat, atque ad æternæ vitæ lucem ducatum præbeat. Ex luce verbi oriatur in cordibus noſtris lux ſalvificæ fidei, ut in lumine tuo videamus lumen *c*: in lumine verbi, lumen Filii tui. Sicut olim in deſerto cœleſte illud manna deſcendebat cum ſalutari rore: ita quoque per auditum verbi impleantur corda noſtra Spiritus fervore;

a *Apoc.2. v.7.* b *Ioh.6. v.69.* c *Pſ.36.v.9.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quo frigiditas ac tepor carnis noſtræ excitetur; contra vero pravarum concupiſcentiarum æſtus temperetur. Radices in cordibus noſtris agat ſanctum hoc verbi ſemen, ut Spiritus ſancti rore accedente ſalutares fructus proferat, & in uberrimam quandam ſegetem excreſcat. Protege, ô Domine, vineam *d* Eccleſiæ tuæ, in qua ſemen illud ſpargitur, & fructus ad æternam vitam colligitur. Circumda illi ſepem Angelicæ cuſtodiæ, ne diruant eam apri ac vulpeculæ: illi quidem violentis perſecutionibus; hæ vero fallacibus ſeductionibus. Erige in ea altam paternæ providentiæ tuæ ſpeculam, ut ab omni devaſtatione immunis ſit per tuam cuſtodiam. Quod ſi quandoque viſum fuerit,

d *Pſ.80.v.9.Eſa.5. v.2.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

rit, uvas hujus vineæ torculari crucis ac calamitatum ſubjicere, matureſcant prius gratiæ tuæ ardore, ut ſuaviſſimos fructus fidei & patientiæ poſſint exhibere. Quicquid radici palmitis apponitur, in ſuaviſſimum vini liquorem in uvis convertitur: Effice, quæſo, ut anima noſtra ſubſannationes, perſecutiones, laudes, & quicquidin hoc mundo ipſi contingit, convertat in vinũ fidei, ſpei & caritatis, in fructũ patientiæ & humilitatis. Ex hac Eccleſia militante tandem nos provehe ad Eccleſiam triumphantem: portatile hoc tabernaculum convertatur tandem in pulcerrimum ac perpetuum cœleſtis Hieroſolymæ templum, Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

CAP. II.

Pro Paſtoribus & Auditoribus ſupplicat.

O Ieſu Chriſte, Fili Dei vivi, Mediator ac Redemtor noſter unice, qui ad dextram Patris exaltatus, Paſtores & Doctores *a* verbi tui mittis, quorum opera Eccleſiam tibi inter nos colligis; te unum verum cum Patre ac Spiritu S. Deũ ſupplex oro, ut miniſtros illos tuos in via veritatis regas, ac corda auditorum ad veram fidei obedientiam flectas. Nullus eſt vitæ humanæ ſtatus, nullum genus hominum, quod odio ac inſidiis Satanæ tam ſit obnoxium, quam Eccleſiaſticum verbi Miniſterium. Defende igitur membra illius ſcuto gratiæ, & inſtrue robore patientiæ,

a *Eph.4.verſ.1.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tientiæ, ne Satanicæ ſupplantare eos poſſint inſidiæ. Da, quęſo, miniſtris tuis neceſſariam ſcientiam, & piam in omnibus actionibus vigilantiam, ut à te prius diſcant, antequam alios docere præſumant. Corda ipſorum per Spiritum tuum rege ac illumina, ut loco Dei nihil aliud prædicent quam divina eloquia: paſcant commiſſum ſibi gregem *b*, precioſo tuo ſanguine emtum *c* ac redemtum, ex vera & ſincera dilectione *d*, non ex avaritia vel ambitione; paſcant *e* mente, ore & opere; paſcant animi oratione, verbi exhortatione & exempli exhibitione; ut inſiſtant illius veſtigiis, cui tribus vicibus commendabatur cura Dominici

b 1.*Pet*.5.*verſ*.2. c *Act*.20.*v*.28. d *Ioh*.21.*v*.15. e *Bernh*.*ſerm*.2. *de reſurr*.*col*. 134.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

gregis. Excita eos, ut ſuper animas ſibi commiſſas vigilent *f*, utpote rationem pro illis gravem reddituri in diſtricto examine ultimi judicii. Quicquid *g* verbo ſanctæ prædicationis monent, ad illud ipſi prius ſtudio bonæ actionis evigilent: ne in ſeipſis opere torpentes alios excitare fruſtra laborent. Ad quæcunque opera bona alios inflammant, in illis ipſi prius Spiritus fervore ardeant: Antequam verba exhortationis inſonent, quicquid locuturi ſunt, prius operibus clament. Extrude in meſſem tuam fideles operarios *h*, ut multos ſanctorum colligant manipulos. Aperi etiam auditorum corda *i*, ut ſemen verbi recipiant ſancta fidei

f *Heb.* 13. *v.* 17. g *Gregor. lib.* 3. *de paſtor. cura, cap.* 6. h *Matth.* 9. *v. ult.* i *Act.* 16. *v.* 14.

dei obedientia *k*. Da illis gratiam tuam, ut ſanctum verbi depoſitum in corde puro cuſtodiant, ac fructum copioſum in patientia ferant. Audiant attente, audiant ſolicite, audiant fructuoſe: ne ſermo *l*, qui prædicatur eis, fidei non admixtus, judicet eos in noviſſimo die *m*. Extat diſertum benignitatis tuæ promiſsũ, quod verbum tuum non debeat reverti ad te vacuum *n*: hujus promiſſionis tuæ memor effice, ut benedictus ſit plantantium ac rigantium *o* labor. Prohibe, quæſo, ne infernalis corvus ſanctum verbi tui ſemẽ ex agro *p* cordium humanorum eruat, nec ſpinetum voluptatum

k *Luc*.8. *verſ*.15. l *Heb*.4. *v*.12. m *Ioh*.12. *v*.48. n *Eſa*. 55. *v*.11. o 1. *Cor*.3. *v*.7. p *Matth*.13. *v*.4. *Luc*.8. *v*.12 13. & 14.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

luptatum ac divitiarum illud comprimat, nec petræ durities fructificationē ejus impediat: ſed rore gratiæ tuæ deſuper infuſo cœleſte illud ſemen irriga, ut bonorum operum ſeges exinde ſurgat largiſſima. Paſtorum & auditorum corda invicem conſtringe arctiſſimo caritatis vinculo, ut mutuis ſimul pugnent precibus, ac mutuo ſeſe erigant ſolatio, Amen.

CAP. III.

Pro Magiſtratu ac ſubditis orat.

OMnipotens, æterne ac miſericors Deus, Domine exercituum; qui transfers & ſtabilis regna *a*, à quo omnis poteſtas *b* in cœlo ac in terra; quem in cœlis adorant Angeli, laudant Archangeli, veneran-
tur

a *Dan.* 2. *v.* 21. b *Rom.* 13. *v.* 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tur Throni; cui ſubjectæ ſunt dominationes, ſerviunt principatus; quem colunt poteſtates, reverentur virtutes: cum illis ſanctis ac potentiſſimis Spiritibus hæc qualiacunq; mea vota conjungo, & humiliter te invoco, ut noſtrum quoque in terris Magiſtratum ſpiritu ſapientiæ impleas, ac robore fortitudinis tuæ protegas. Adſis tua gratia omnibus Chriſtianis Regibus ac Principibus, ut quo in majori verſantur periculo propter ſtatus ſui ſublimitatẽ, eo majorem erga ſe experiantur benignitatis tuæ ubertatẽ. Accende in cordibus ipſorum cœleſtis ſapientiæ lucem, ut agnoſcant, ſe tibi omnium Domino, cujus vaſalli audiunt, ſubjectos eſſe, atque ad reddendam olim regiminis ſui rationem obſtrictos. Paci ſtudeant, cum tibi pacis Principi ſerviant:

juſtitiæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

juſtitiæ ſtudeant, cum tibi juſtiſſimo judici ſerviant: clementiæ ſtudeant, cum tibi benigniſſimo Patri ſerviant. Cuſtodes ſint utriusque Decalogi tabulę, & nutricii afflictæ in hoc mundo Eccleſiæ: induant paternum erga ſubditos affectum, & rectum ſemper adminiſtrent judicium. Abſtrahe corda ipſorum à ſplendore terrenæ & egenæ illius poteſtatis, ne ſurrepat illis oblivio cœleſtis regni ac veræ pietatis. Rege eos Spiritu tuo ſancto, ne forte animo efferantur, ac poteſtate ſibi cōceſſa ad malum abutantur. Da *c* ut partes officii ſui in hoc ſeculo ita adminiſtrent, ut ſine fine in perpetuum cum omnibus electis regnent, ac de fugaciſſima gloria hujus ſeculi tranſeant ad æternam gloriam cœleſtis

c *Iſidor. lib. Sentent. cap.* 48.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

cœleſtis regni. Prohibe, quæſo, ne tyrannidem in populo tuo exerceant, ac propterea, poſt veſtium fulgoré, gemmarumque nitorem, nudi & miſeri ad infernum torquendi deſcendant. Nobis vero, quos vicariis illis tuis ſubjectos eſſe voluiſti, da cor obediens, & omni promptitudine ſerviens, ut ſub imperio eorum vitam agamus quietam & tranquillam *d*, in omni pietate ac honeſtate: præſtemus illis honorem & obſequium, quorum agnoſcimus juſtum in nos imperium ac dominium. Obtemperemus honeſtis eorum mandatis, ut legibus ſerviendo participes reddamur veræ libertatis. namque ea demum vera libertas eſt, Deo, Magiſtratui, & Legibus ſervire. Honoremus illos corde, ore,

d 1. *Tim. 2. verſ. 2.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ore,& opere, quos, ô benigniſ-ſime Deus, tui vicem in terris voluiſti gerere. Sint oculi Magiſtratus vigiles ac videntes *e*, ſint aures ſubditorum apertæ atque audientes, ſint utriſque cœlorum portæ olim recluſæ ac patentes, Amen.

CAP. IV.

Pro ſtatu Oeconomico petit.

OMnipotens ac miſericors Deus, Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui ſapientiſſimo conſilio prȩter miniſterium eccleſiaſticum ac regimen politicum inſtituiſti etiam ſtatum œconomicum; te adoro ac precor toto pectore, ut conſerve ſanctum illud Eccleſiæ ac Reipublicæ ſeminarium. Da virginibus, viduis ac conjugibus veram animi ſanctitatem a puram

e *Prov.20. verſ.8.*

puram corporis caſtitatẽ. Virgines abſque ulla diſtractione tibi adhęreant *a*: viduæ orationibus nocte ac die inſiſtant *b*: conjuges ſincero amore ſeſe invicem diligant: omnes in juſtitia & ſanctitate ex toto corde tibi ſerviant. Sit conjugum torus impollutus *c*, ſit omnium animus immaculatus. Sint violæ humilitatis, & lilia caſtitatis: ſint roſæ caritatis, & balſamum ſanctitatis. Conſtringe piorum conjugum corda caſti amoris vinculo, ut mutuo ſeſe complectantur obſequio, & in ſancto tuo perſeverent ſervitio. Cuſtodi illos ab Aſmodæi *d* inſidiis, ne mutuis invicem exardeſcant odiis. Vxor viro ſit adjutorium *e*, & in adverſis præ-
beat

a 1. *Cor.* 7. *v.* 34. b 1. *Tim.* 5. *v.* 5. c *Heb* 13. *verſ.* 4. d *Tob.* 3. *v.* 8. e *Geneſ.* 2. *verſ.* 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

beat ſolatium. Conjugii indiſſolubile vinculum, ſit nobis omnibus amoris inter Chriſtum & Eccleſiam ſacramentum *f*. Conjugum ſocietas quo eſt arctior, eo & zelus ipſorum in oratione ſit ferventior: quo majoribus obnoxii ſunt periculis ac calamitatibus, eo conjunctiori animo verſentur in pietate ac precibus. Adſis piis parentibus tua gratia, ut liberos ſuos educent in ſanctis admonitionibus ac diſciplina *g*. Fructus illos conjugii donum tuum eſſe agnoſcant, eoſdemque per piam ac fidelem inſtitutionem viciſſim tibi reddant. Præluceant eis ſanctæ vitæ exemplo, ne graviſſimo ſe obſtringant ſcandali peccato. Flecte etiam liberorum corda, ut parentibus ſuis debitę obedientiæ

f *Epheſ.5.v.32.* g *Eph.6.v.4.*

tiæ præſtent obſequia: ſint ſuaveolentes cæleſtis Paradiſi plantulæ, ne fiant inutilia ligna obnoxia flammis gehennæ. Spargant ex ſe gratiſſimũ pietatis, obediẽtiæ, reverentiæ ac omnigenæ virtutis odorem, ne in teterrimum peccatorum ac inferni incidant fœtorem. Memores ſint præcepti de honorandis parentibus, ſoliciti ſint de rependendis *ἀντιπελαργίας* vicibus, memores ſint *θρεπτηρίων* reddendorum, ne ſemetipſos præcipitent in profundum variorum malorum. Parentes ac liberi conjunctis ſtudiis in hac vita te verum Deum colant, ut in æterna vita conjunctis laudibus te extollant. Servi *h* Dominis ſuis prompte obtemperent, ac in timore,

h *Epheſ.6.verſ.5.& 6.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

timore, ac ſimplicitate cordis ſui illis non ad oculum tantum ſervire, vel hominibus placere ſtudeant, ſed Chriſto hæc ſervitia dependi ſtatuant. Viciſſim vero domini complectantur eos paterna benevolentia: ne ex juſto imperio fiat crudelitas tyrannica. Societas œconomica ſit Eccleſia domeſtica, Deo & Angelis dilecta, Amen.

CAP. V.

Pro cognatis ac benefactoribus intercedit.

SAncte ac miſericors Deus, à quo largiſſimus variorum bonorum ad nos deſcendit cumulus, qui per cognatos ac benefactores plurima hujus vitæ mihi contuliſti ſubſidia; oro te, ut æterna illis viciſſim rependas præmia. Quos ſpeciali quodam naturæ ac ſanguinis vinculo mihi voluiſti eſſe con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

junctos, eos ſpecialiter tibi cõmendo ſervandos. Quibus ſpecialem quendam amorem ac ſingularem curam debeo, illorum ſalutem ſeriis & ardentibus precibus tibi defero. Da ut conjunctis animis & ſtudiis cognati mei in vera fide ac pietate tibi ſerviant, ut immarceſcibilem æternæ gloriæ coronam omnes olim accipiant. Parentibus meis, quos ſecundum te vitæ autores mihi dediſti, ac in vera pietate informatores, nequaquam poſſum reddere condigna præmia. Te igitur, omnis boni autorem, omniumque beneficiorum remuneratorem, humiliter precor, ut temporalibus ac æternis præmiis compenſes illorum beneficia. Doceat me exemplum Chriſti Filii tui, qui circa agonem mortis diſcipulo ſuo commendavit matris curam, ad ultimam

mam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mam uſque reſpirationem parentum habere diligentiam. Doceat ipſa natura in ciconiæ exemplo, quod perpetua debeatur gratia parentum merito. Tibi quoque, benigniſſime Pater, fratrum ac ſororum, adeoque omnium cognatorum meorum incolumitatem commendo. Sint fratres ac ſorores Chriſti, ſint heredes cœleſtis regni. Conjungantur mecum in regno gratię, quos cōjunxiſti mihi in vita naturæ: & quos cum lachrymis & doloribus jamdum à me ſejunxit mortis violentia, eos noviſſimus tuus adventus cum æterna mihi reddat lætitia. Fac nos omnes cives cœleſtis Hieroſolymæ, quemadmodum in hac vita feciſti nos membra veræ Eccleſiæ. Idipſum quoque omnibus benefactoribus meis ex animo precor, quorum ſeria cura ac

deſide-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

ſiderio ſalutis, ipſo naturæ
re teneor; recipe eos in æter-
ſupernæ civitatis taberna-
la *a*, per quos tam varia &
piosa mihi exhibuiſti benefi-
a. Cor meum proponit tibi
fallibile verbi tui promiſ-
m *b*, quod ex gratia remune-
ri velis etiam frigidæ aquæ
tum *c*; quanto magis ęquum
it, ut liberalem ac beneficum
ſentiant, qui tam larga ma-
u omnis generis beneficia in-
igentibus præſtant. Non ceſ-
t gratiarum tuarum ad eos
curſus, à quibus tanti fiunt
eneficiorum ad alios decur-
s: perpetuo eis ſcaturiat fons
uæ bonitatis, à quibus tam
rgi promanant rivuli beni-
nitatis. Effice, quæſo, miſeri-
ordiſſime Deus, ut, qui carna-
lia

---

*Luc.*16.*verſ.*9. b *Pſal.* 27. *v.*8.
*Matth.*10. *v.* 42.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

lia tam large ſeminant, ſpiri
tualia magno cum fœnore r
cipiant *d*: adimple eorum an
mas lætitia, qui eſurientiu
paſcunt viſcera; fructus ben
ficentiæ illis non pereat, quan
vis de bonis pereuntibus fia
Da illis, qui dant aliis, datc
omnis boni in ſeculum ben
dicte, Amen.

CAP. VI.

Pro inimicis ac perſecutoribus orat.

DOmine Ieſu Chriſte, Fi
Dei unigenite, qui in verb
tuo hanc caritatis regulam nc
bis præſcripſiſti: Diligite in
micos veſtros, benefacite his
qui oderunt vos, ac orate pr
perſequentibus & devovent
bus vos *a*: te benigniſſimun
condo

d 1. *Cor.* 9. *verſ.* 11. a *Matth.* 5. *verſ.* 44. *Luc.* 6. *v* 35.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

condonatorem pro meis etiam oro hoſtibus atq; Eccleſiæ perſecutoribus. Da mihi Spiritus ſancti gratiā, ut inimicis meis non ſolum ex corde condonem, ſed etiam pro ipſorum ſalute ex animo orem. Ne quęſo, exacuas ſuper eos gladium ſeveræ ultionis, ſed impingua caput ipſorum oleo miſerationis. Extingue in cordibus ipſorum iræ atque odii favillas, ne excreſcant in infernales gehennæ flammas. Agnoſcant, vitam noſtram eſſe vaporem ac fumum cito evaneſcentem, corpus noſtrum eſſe cinerem ac pulverem *b* fugientem, ne in corpore mortali immortales iras gerant, neve in fragilem teſtacei corporis domunculam hoſtem animæ ſuæ recipiant. Agnoſcant, quod inveteratum

b *Eccleſiaſtic,10. verſ.10.*

iſtud odium ſit hoſtis ipſorum maximus, cum animam occidat, & vitæ cœleſtis participatione ipſos excludat. Illumina ipſorum mentes, ut divinæ miſericordiæ ſpeculum intuiti, iræ atq; odii deformitatem agnoſcant: rege ipſorum voluntates, ut divinæ cõdonationis exemplo moti, ab iraſcendi ac lædendi propoſito deſiſtant. Cõcede mihi propitius, ut, quantum in me eſt, cum omnibus hominibus pacem poſſim habere c; & corda inimicorum meorum ad fraternam reconciliationem converte. Ambulemus concordes in hujus vitæ via, cum unum ſperemus locum in cœleſti patria: ne diſſideamus in terris, cum aliquando una vivere deſideremus in cœlis. Te unum invocamus in cœlis

c *Rom.* 12. *verſ.* 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

cœlis Dominum ac Deum: unius Domini ſervos invicem diffidere haud eſt æquum. Vnum ſub Chriſto capite ſumus corpus myſticum *d*: unius corporis membra invicem pugnare, admodum turpe eſt atq; ignominioſum. Quorum una fides atque unus baptiſmus, eorum etiam convenit ut unus ſit ſpiritus atque animus. Nec ſolum pro privatis meis inimicis oro, ſed etiam pro publicis Eccleſiæ hoſtibus ac perſecutoribus. Ad veritatis viam, ô ſumma veritas, illos converte, & ſanguinarios ipſorum conatus, ô ſumma potentia, everte. Fulgor cœleſtis veritatis clauſos ipſorum oculos feriat, ut rabioſus perſequendi furor tandẽ in ipſorũ animis conquieſcat. Agnoſcant, agnoſcant, non

d *Epheſ. 4. verſ. 4.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

modo fruſtraneum fore, ſed etiam periculoſum, ſi calcitrare pergant adverſus ſtimulũ *e*. Cur luporum imitantur furorem, qui norunt, Chriſti, immaculati Agni, pro nobis effuſum eſſe cruorem? Cur innocuum illum ſanguinẽ effundere ſitiunt, pro quo ipſius Filii Deî ſanguinẽ in ara crucis effuſum eſſe ſciunt? Converte illos, ô Deus, ut ad te ex animo convertantur, & fructum converſionis ſuæ in hac & futura vita conſequantur, Amen.

Cap. VII.

Pro afflictis & ærumnoſis ſupplicat.

OMnipotens, æterne ac miſericors Deus, qui es Salvator omnium hominum, maxime

e *Act.* 9. *verſ.* 5.

xime fidelium *a*; ac preces pro omnibus hominibus fieri mandaſti *b* per Apoſtolum: oro te pro omnibus afflictis atque ærumnoſis, ut conſolatione gratiæ tuæ illos fulcias, atque auxilio potentiæ tuæ illis ſubvenias. Indue illos cœleſti virtute ac robore, qui in graviſſimo Satanicarum tentationum ſudant agone: redde eos participes victoriæ tuæ, ô Chriſte victor Diaboli potentiſſime. Quorũ oſſa triſtitiæ ignis exiccat, eos refrigerium cœleſtis tuæ conſolationis erigat. Suſtenta omnes corruentes, atque erige omnes incurvatos *c*. Aegrotis concede propitius, ut morbus corporis ipſis ſit medicina ſpiritualis, & carnis adverſa ſint illis animæ remedia:

a 1. *Tim* 4. v. 10. b 1. *Tim*. 2. v. 1. c *Pſal*. 145. *verſ*. 14.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Agnoſcant, morbos eſſe pediſſequas peccati, prodromos autẽ lethi. Da illis robur fidei ac patientiæ, ô animarum ac corporum Medice veriſſime: reſtitue eos priſtinæ ſanitati, modo commodum ſit ſempiternæ ipſorum ſaluti. Protege gravidas, ſubleva puerperas: Tu es, qui ex materni uteri anguſtiis fœtum liberas, ac benedictione tua genus humanũ propagas. Adſis parturientibus, ô amator ac dator vitæ, ne immodica dolorum opprimantur mole. Orphanos omni auxilio deſtitutos ale, viduas omnium opprobrio ſubjectas defende, qui teipſum appellaſti *d* orphanorum benigniſſimum patrem, ac viduarum juſtiſſimum vindicem. Viduarum lachrymæ, quæ per genas defluunt, nubes per-

d *Pſ.68.verſ.6.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

perrumpant *e*, nec conquieſcant, donec ad ſolium tuum veniant. Exaudi illos, qui in maris periculis conſtituti ad te clamant, & naufragio proximi ſeriis gemitibus ad te ſuſpirant. Redde captivis libertatem, ut grato corde tuam prædicent benignitatem. Confirma illos, qui perſecutionem patiuntur propter juſtitiam *f*, ut ab omnibus inimicis ſuis reportent victoriam, & æternam martyrii acquirant coronam. Adſis omnibus, quotquot in periculis & calamitatibus conſtituti ſunt, ut in vera patientia animas ſuas poſſideant *g*, ac voluntatem propriam abnegantes *h*, crucem ſuam tollant. Sequantur eum ſub cruce, in

e *Eccl.* 35. *verſ.* 19. f *Matth.* 5. *verſ.* 2. g *Luc.* 21. *v.* 9. h *Mat.* 16. *verſ.* 24.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

quem credunt pro nobis mortuum in cruce. Cum primis vero, benigniſſime Pater, illos tibi commendo ſervandos, qui circa portas mortis conſtituti, inter tempus ac æternitatem verſantur,& cum extremo iſto hoſte totis viribus luctantur: confirma eos, ô mortis victor potentiſſime; libera eos, ô vitæ Dux glorioſiſſime,ne tentationum fluctibus obruantur, ſed ad portum æternæ tranquillitatis perducantur. Miſerere omnium hominum, qui es Creator omnium: miſerere omnium, qui es Redemtor omnium. Tibi laus & gloria in ſempiterna ſecula, Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

INDEX
NCHIRIDII
hujus quadripartiti.

PARS PRIMA.
De meditatione peccatorum.

CAp. I. *Peccati originalis gravitatem expendit.* 24
ap. II. *Peccata iuventutis in memoriam revocat.* 27
ap. III. *Lapſus quotidianos recenſet.* 31
ap. IV. *Vitam iuxta normam primæ Decalogi tabulæ examinat.* 34
ap. V. *Vitam iuxta normam*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

mam ſecundæ Decalog
tabulæ conſiderat. 3
Cap. VI. Alienis peccati
ſæpius nos participare
oſtendit. 4
Cap. VII. Vndique pecca
torum nos convinci mo
net. 4
Cap. VIII. Ex contritioni
effectis de peccati gravi
tate nos convinci arguit
49
Cap. IX. Omnia Dei bene
ficia de peccatorum gra
vitate teſtari docet. 5
Cap. X. Severitatem ir
divinæ adverſus pecca
ta in Chriſti paſſione a
morte conſiderat. 5

PAR

Pars Secunda.

De Meditatione divinorum beneficiorum.

CAP. I. *Gratias agit pro formatione in utero matris & ad hanc vitam nativitate.* 61

Cap. II. *Gratias agit pro ſuſtentatione.* 65

Cap. III. *Gratias agit pro redemptione per Chriſtum præſtita.* 68

Cap. IV. *Gratias agit pro Filii incarnatione.* 72

Cap. V. *Gratias agit pro Chriſti paſſione.* 75

Cap. VI. *Gratias agit pro vocatione per verbum.* 79

Cap. VII. *Gratias agit pro*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

pro expectatione conver-
ſionis. 8

Cap. VIII. Gratias ag
pro converſione. 8

Cap. IX. Gratias agit pr
peccatorum condonatio-
ne. 9

Cap. X. Gratias agit pr
cuſtodia in bono. 9

Cap. XI Gratias agit pr
omnibus animi, corpori
& fortunæ bonis. 9

Cap. XII. Gratias agi
pro Sacramento Baptiſ-
mi ſibi collato. 10

Cap. XIII. Gratias agi
pro Sacramento Cœnæ
Dominicæ. 10

Cap. XIV. Gratias agit pr
cuſtodia à variis malis. 109

Cap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Cap. XV. *Gratias agit pro æternæ ſalutis promiſſione.* 112

PARS TERTIA.

De meditatione noſtræ indigentiæ.

CAP. I. *Pro mortificatione veteris hominis orat.* 118

Cap. II. *Pro conſervatione & incremento fidei orat.* 122

Cap. III. *Pro conſervatione & incremento ſpei precatur.* 125

Cap. IV. *Pro conſervatione & incremento caritatis orat.* 129

Cap. V. *Pro conſervatione*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

tione & incremento hu-
militatis precatur. 13
Cap. VI. *Pro dono & in-*
cremento patientiæ pre-
catur. 13
Cap. VII. *Pro dono &*
augmento manſuetudi-
nis precatur. 14
Cap. VIII. *Pro dono &*
incremento caſtitatis o-
rat. 14
Cap. IX. *Pro contempti*
terrenorum precatur
147
Cap. X. *Pro abnegation*
ſui orat. 15
Cap. XI. *Pro victori*
mundi precatur. 154
Cap. XII. *Pro conſolatio-*
ne in adverſis & vera
quiet

quiete animæ precatur. 158
ap. XIII. *Pro victoria in tentationibus & cuſtodia ab inſidiis diabolicis precatur.* 162
ap. XIV. *Pro beato vitæ exitu & beata ad vitam æternam reſurrectione precatur.* 166

PARS QVARTA.
De meditatione indigentiæ proximi.

CAP. I. *Pro verbi conſervatione & eccleſiæ incremento orat.* 171
ap. II. *Pro paſtoribus & auditoribus ſupplicat.* 176

Cap.

Cap. III. *Pro Magiſtra*
& ſubditis precatur. 18
Cap. IV. *Pro ſtatu Oec*
nomico petit. 18
Cap. V. *Pro cognatis*
benefactoribus interced
188
Cap. VI. *Pro inimicis*
perſecutoribus orat. 1
Cap. VII. *Pro afflictis*
ærumnoſis ſupplicat. 19

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 C 40 [1]